

Vsak volivec mora biti seznanjen z osnutkom novega volilnega zakona

Stojimo pred trojnimi volitvami in to v zvezo in republiško skupščino ter v okrajni oziroma mestni zbor proizvajalcev. Znano je, da imata zvezna in republiška skupščina po dva doma — zvezni zbor in zbor proizvajalcev ter republiški zbor in zbor proizvajalcev. V vsak zbor so voljeni drugi poslanci. Iz tega sledi, da bomo v letošnji jeseni volili na podlagi splošne, enake in neposredne volilne pravice poslane za zvezni in republiški zbor. Proizvajalci pa povrh omenjenih poslancev še članke okrajnih oziroma mestnih zborov proizvajalcev in preko njih poslance za republiški in zvezni zbor proizvajalcev.

Positivnih zakonitih predpisov o volitvah poslancev še nimamo. Objavljeno so le osnutki zakonov, katere bodo skupščine v prihodnjih tednih sprejele z večjimi ali manjšimi spremembami. Osnutek zakona o pravicah in dolžnostih, o volitvah in o odpoklicu zveznih ljudskih poslancev govori v prvem poglavju o pravicah in dolžnostih zveznega ljudskega poslanca. Ker so ljudski poslanci politični predstavniki delovnega ljudstva celotne države in istočasno predstavniki delovnega ljudstva oziroma proizvajalcev okraja odnosno mesta, v katerem so bili izvoljeni, imajo tudi določene pravice in dolžnosti. Ločiti je pravice in dolžnosti v sami ljudski skupščini na eni strani ter pravice in dolžnosti v okrajnem odnosno mestnem ljudskem odboru in v sami lokalni skupnosti. Delo ljudskega poslanca je vsebovano v čim aktivnejšem sodelovanju v sami skupščini, v stavljanju predlogov, vprašanj itd., kar vse urejujejo odgovarjajoči poslovnik. Nova in odgovorna je dolžnost, ki jo dobiva po osnutku poslanec v okrajnem ljudskem odboru in v lokalni skupnosti. Po osnutku zakona postane zvezni poslanec član okrajnega ljudskega odbora in kot tak je dolžan dati račun o svojem delu, prenašati predloge, stavljanje vprašanj in zahtevati pojasnila v skupščini na zahtevo ljudskega odbora, celo proti svojemu prepričanju. Kot politični predstavnik mora zasledovati, tolmačiti in sprovajati v okraju politiko zvezne države in se zanimati tudi za vsa vprašanja gospodarstva, kulture in socialnega razvoja okraja. V tej zvezi ima tudi gotove pravice, kot v pogled v delo podjetij in ustanov. Kot odraz politične odgovornosti je tudi dolžnost sprejemati volivce v odredenem prostoru ob določenih dneh v okraju samem.

Število poslancev, ki jih bomo volili v zvezni zbor bo odredil Zvezni izvršni svet in to po načelu, da pride na vsakih 60.000 prebivalcev po en poslanec. Enako bo tudi Zvezni izvršni svet odredil volilne okraje, t. j. teritorij, v katerem se bo volil po en poslanec. Pri tem je možno, da se volivni okraj ne ujema z upravno-teritorialno razdelitvijo republike na okraje. Ko bodo določeni volilni okraj, je možnost dana, da začnemo s postavljanjem kandidatov. Pri kandidiranju ima osnutek bistveno novost, da kandidator se postavlja množične organizacije, temveč zbori volivcev, ki bodo načeloma po istih enotah, kakor za volitve v trajne ljudske odbore. Za kandidata, katerega je predlagala četrtina zborov volivcev volilnega okraja, se vloži kandidatna lista. Razen postavljanja kandidatov na zborih volivcev, je možno, da postavi kandidata skupina državljanov. V tem primeru mora kandidator podpisati 200 volivcev, vsaj iz polovice občin, ki tvorijo volilni okraj.

Za volitve ljudskih poslancev v republiški zbor razdeli republiški izvršni svet republiko na volilne enote, ko je že določil število poslancev, po ključu, da pride na vsakih 12.000 prebivalcev po en poslanec. Postavljanje kandidatov je tudi na zborih volivcev in po skupini državljanov. Razlika je v tem, da republiški poslanec mora biti predlagan vsaj od tretjine zborov volivcev. Kandidatna lista skupine državljanov pa mora biti podpisana vsaj od 100 volivcev.

Poslanec v zbor proizvajalcev volijo naši proizvajalci. Med proizvajalce štejemo: delavce in uslužbenke, zaposlene v industriji, rudarstvu, gozdarstvu, gradbeništvu, prevozništvu, pošti, telegrafski in telefonski službi, trgovini, gostinstvu, pri komunalnih delih, v državnih, zadrugah in zasebnih obrtnih obratih. Ti našti proizvajalci tvorijo tako imenovano industrijsko skupino. Nadalje spadajo med proizvajalce kmetijske skupine: kmetje, ki so člani kmetijskih zadrug in njihovi družinski

člani, ki se ukvarjajo s kmetijstvom, delavci in uslužbenki kmetijskih posestev ter kmetijski delavci in uslužbenki kmetijskih zadrug.

Število poslancev za Zvezni zbor proizvajalcev določi Zvezni izvršni svet po ključu, da pride na 70.000 proizvajalnega prebivalstva po en poslanec. Od skupnega števila zveznih poslancev voli vsaka proizvajalna skupina toliko poslancev, kot ustreza razmerju, s katerim je udeležena pri skupnem družbenem produktu. Zvezni niti republiški poslanci v zbor proizvajalcev niso voljeni neposredno od proizvajalcev, tem-

več so voljeni od članov okrajnih zborov proizvajalcev ločeno po proizvodnih skupinah. Samo kandidiranje pa je neposredno in to na zborovanih proizvajalcev, ki bodo po gospodarskih organizacijah ustrezne proizvajalske skupine. Možna je tudi kandidatura po skupini proizvajalcev. Samo volilno telo, t. j. člani odgovarjajoče skupine okrajnega zbora proizvajalcev so voljeni neposredno od proizvajalcev.

To so osnovna načela osnutkov zakonov, ki se predvidoma ne bodo menjala in ki bodo odločilna pri predstojajočih volitvah.

Sestanek širšega aktiva Mestnega odbora SZDL v Celju

Pretekli četrtek je bil v Klubu ljudskih poslancev sestanek širšega aktiva MO SZDL za Celje-mesto, katerega so se udeležili številni aktivisti SZDL mesta Celja.

Dnevni red je obsegal razpravo o bližnjih volitvah v zvezno in republiško skupščino, v zvezni in republiški ter mestni zbor proizvajalcev, dalje razpravo o organizaciji udeležbe na velikem zborovanju v Okroglici, vprašanje članarine in razno.

V prvi točki je tov. Olga Vrabčičeva, ki je sestanek tudi vodila obrazložila nekatere bistvene momente glede volitev in nakazala najvažnejše naloge Socialistične zveze v tem pogledu. Po po- znejši razpravi sodeč, na terenu še ni- so na sestankih SZDL kaj prida raz- pravljali, kar terja od osnovnih organi- zacij, da bodo v bodoče morale temu vprašanju posvetiti prvenstveno nalo- go. Ker v tej številki prinašamo pose- bene članke po vprašanju volitev, bomo v tem poročilu ta del razprave izpu- stili. Naglasiti pa je treba, da so na tem se- stanku sklenili v teku naslednjega ted- na sklicati po vseh tereh množične se- stanke, na katerih bi bilo razpravlja- nje o osnutku novega volilnega zakona na prvem mestu. Mestni odbor SZDL bo na te sestanke poslal razgledane to- variše, ki bodo volivcem znali obraz- ložiti osnovne temelje novega zakona, ki bodo znali povedati kakšne bodo pravice in dolžnosti ljudskih poslancev in kako bodo te volitve tehnično pote- kale.

V drugi točki dnevnega reda je tov. Olga Vrabčičeva dejala, da je SZDL pu- stila to veliko akcijo, v kateri naj naši ljudje dajo dostojni odgovor italijan- skim iredentistom, potekati brez ak- tivne udeležbe. Socialistična zveza je organizacijo obiska te proslave prepu-

Razgibana konferenca komunistov v Konjicah je plod pravičnega obravnavanja pisma CK ZKJ

Med vsemi partijskimi konferencami, ki so bile v zadnjem letu v Slov. Kon- jicah, bi skoraj lahko trdili, da je bila zadnja pred nekaj dnevi najbolj razgi- bana z ozirom na široko razpravo in odkrivanjem raznih problemov in na- pak pri političnem delu. Že pismo CK ZKJ, ki so ga v vseh organizacijah na področju konjiške občine več ali manj predelali, je v veliki meri poživelo de- lo komunistov, a istočasno pokazalo na nekatere slabosti organizacij kot celote in posameznih komunistov. Namen kon- ference je bil, da se komunisti o vseh teh vprašanih pogovore in napravijo jasen načrt za bodoče delo.

Posebno značilna je bila ugotovitev, da se komunisti premalo poglobljajo v našo današnjo stvarnost in gospo- darski razvoj, ne spremljajo dnevnih dogodkov in zato večkrat nasledajo raz- ličnim nergačem, ki v vsakem ukrepu oblasti vidijo same slabe lastnosti. Ta- ko je bilo pri izdaji uredebe o obdavčit- vi plačnega fonda. Namesto, da bi tak- im nergačem povedali tisto, kar jim gre in za kar imamo danes nešteto protidokazov, pa jih puste pri miru, da ne bo zamere. Tak pojav je posebno zna- čilen za komuniste v podjetjih, čemur se pridružuje še strokovnjakstvo, t. j. da se nekateri komunisti zanimajo sa- mo za svoje strokovno, ne pa istočasno tudi za politično delo. Prikriti sovra- žniki to kaj hitro izkoristijo in napelje- jo vodo na svoj mlin.

Zelo važno je v Slov. Konjicah tudi vprašanje mladine in njene vzgoje, o čemer so govorili številni diskutanti. Samo v mestu in bližnji okolici je okoli

stila sindikalnim organizacijam. Edino te imajo zasluge, da so doslej zbrali v Celju nad 2000 ljudi. Organizacije SZDL bodo morale v tem kratkem času, ki nas še meji do velikega zborovanja na Okroglici poskrbeti, da bodo na zborova- nje odšli prav vsi, ki se za tovrstno politično akcijo zanimajo, pa zaradi raznih tehničnih zaprek niso prijavlje- ni. Prav tako je naloga SZDL, da spro- vede široko agitacijo, ker v Celju je še mnogo ljudi, ki so le na pol ali pa nič seznanjeni s to politično manifestacijo. Nadaljnji porast števila udeležencev je odvisen od dela SZDL in bo tudi od- raz njene dejavnosti.

V tretji točki je bilo rečeno, da je v Celju mnogo organizacij, ki letos niso plačale članarine, mnogo jih je, ki dol- gujejo članarino za nekaj mesecev, a le nekaj je takih, ki so v tem pogledu na tekočem. Navzoči so zvedeli tudi to, da je MO SZDL v finančnih težavah in so sklenili obrazložiti članstvu te nevesočnost. Sklenili so, da bodo čla- narino odvajali mesečno, kar bo tudi v organizacijskem in političnem pogledu boljše, ker bo povezanost med članstvom in aktivisti večja, dalje so sklenili, da bodo MO SZDL odvajali poleg 80% od redne članarine tudi 80% prostovoljnih prispevkov, to se pravi 80% denarja, ki ga člani prispevajo iznad zneska me- sečne članarine. Dohodki od prireditvev in izredni dohodki ne pridejo v poštev.

Na sestanku so obsodili nečujnost, ki se odraža povsod, tako da so nam v Celju razni nemurji že zraskli čez gla- vo. Obravnavali so obisk kulturne dvor- ca Kodelle in zahtevali, da se tov. Ana Rusova, ki ga je zagovarjala, izključi iz Socialistične zveze.

Na koncu je tov. Olga Vrabčičeva po- zvala vse navzoče naj pomagajo MO SZDL pri zbiranju podatkov vseh ak- tivistov iz NOB.

140 mladincev, od katerih jih je sicer lepo število vključenih v razna strokov- na društva, toda le malo jih dela v mla- dinski organizaciji. Tudi sam občinski komite, v katerem je več komunistov, svojih nalog ni v dovoljni meri izvr- ševal. Funkcionarji se izgovarjajo s tem, da so z delom preobloženi in mečejo odgovornost na druge, dejstvo pa je, da so komunisti le premalo storili za svoj mladi naraščaj. Zato je bil tudi eden izmed sklepov konference, da se mo- rajo za delo mladine zanimati in pri tem pomagati prav vsi člani ZK in ne prepuščati vse delo samo mladinskemu vodstvu, ki dostikrat kljub dobri volji nima potrebne izkušnosti ter zato po- trebuje nasvetov. Podobno kot v Kon- jicah je z mladino tudi v okoliških va- seh (Spitalič, Stranice), čeravno so tam- kajšnji aktivni bili svoječasno med naj- boljšimi v okraju.

V precejšnji meri so konjiški komu- nisti obravnavali tudi odnose do reli- gije in verskih predsodkov posameznih članov. Čeravno je zaradi tega bilo v zadnjem letu nekaj komunistov izklju- čenih in kaznovanih, so še vedno tu in tam primeri, da komunist da svojega otroka h krstu ali birmi, kar je vse- kakor slabo spričevalo njegove politič- ne zrelosti. Ker osnovne organizacije tega niso mogle povsod same rešiti, je moral poseči vsem tudi občinski komi- te. — Z ozirom na bližnje volitve so na konferenci precej govorili tudi o po- litičnih pripravah, o delu v SZDL in v sindikatih. Umesten je bil tudi predlog tov. Marguča, naj bi se uvedli disku- sijski večeri, na katerih naj bi se ob- ravnavala razna tekoča politična in go- spodarska vprašanja

L. V.

Celijani so na protestnem zborovanju obsodili itali- janske provokacije na meji

V četrtek se je pred sedmo uro zve- čer zbralo v Celju pred železniško po- stajo nad 6 tisoč meščanov, članov de- lovni kolektivov, množičnih organi- zacij in pripadnikov JLA, k protestne- mu zborovanju zoper iredentistično, vojnouhuškaško razgrajanje italijanskih fašistov na naši zahodni meji.

Navzočim je spregovorila tov. Olga Vrabčičeva, sekretar MK ZKS. Njen go- vor so demonstrantje neprestano pre- kinjali z vzkliki maršalu Titu in Pri- morskemu ljudstvu.

Na koncu so poslali Zveznemu izvrš- nemu svetu FLRJ naslednjo resolucijo: Prebivalci mesta Celja, zbrani na protestnem zborovanju ogorčeno obso- jamo izpade italijanskih fašistov.

*

Zadnji dogodki na naši meji nam da- jejo določno slutiti, da ne gre v tej italijanski gonji le za vojaške demon- stracije proti Jugoslaviji v zvezi z ne- rešenim sporom med Jugoslavijo in Ita- lijo glede Trsta, temveč se zato gonjo skriva imperialistična politika, ki sku- ša spor okoli Tržaškega vprašanja iz- koristiti kot zunanji povod za opravi- čilo svoje imperialistične kampanje proti vsem balkanskim državam.

Vse pa kaže, da so Italijanski kakor tudi ostali imperialisti pozabili, da je bilo slovensko ljudstvo ob pomoči osta- lih narodov Jugoslavije sposobno izbo- jevati svobodo in osvoboditi sleherno ped slovenske zemlje z orožjem, ki ga je golih rok iztrgalo italijansko-nemškimi okupatorjem. Pozabili so pa prav go- tovo tudi na to, da je bila stara kra- ljeva vojska orožje v rokah protiljud- ske gospode, da pa je naša ljudska ar- mada orožje v rokah delovnih ljudi za očuvanje neodvisnosti naše domovine in socialistične graditve.

Mi se zaradi italijanskega poplaha ne razburjamo, še manj se pa bojimo nji- hovega rožljanja z orožjem, ker so nam kot vojniki prav dobro poznani iz pre- tekle vojne, v kateri so kazali svojo

hrabrost le pri požiganju slovenskih do- mov ter pobijanju in preganjanju ne- zavarovanega prebivalstva. Kakor smo znali izbojevati veličastno zmago ta- krat, tako jo bomo znali tembolj sedaj, če bo italijanski imperializem v svoji slepoti skušal prekoriniti okvire zno- snih mednarodnih odnosov. Pomnijo naj in vedo, da ne samo oni, temveč tu- di vsi drugi, ki so grabežljivo segali po naši domovini naleteli pri naših lju- deh na enoten in močan odpor.

Ogorčeni smo še celo zaradi tega, ker vemo, da se pod plaščem te protiljud- ske gonje skriva tudi Vatikanska klero- fašistična reakcija, ki je že vseskozi od obstoja naše nove socialistične domovi- ne eden glavnih elementov pri razpi- hovanju sovražnosti s strani Italije na- pram Jugoslaviji.

V celoti se strinjamo z delom našega vodstva ter mu dajemo na tem našem zborovanju v pogledu stališča, ki ga je zavzelo napram dogodkom na jugoslo- vansko-italijanski meji popolno oporo, z željo, da s tem svojim dosedanjim de- lom nadaljuje. Zelim pa tudi, da naše vodstvo odločno postavi pred zahodne zavezniške enodušno zahtevo našega ljudstva, da se enkrat za vselej pre- neha barantati z našimi življenjskimi interesi s tem, da se ozemlje, kjer pre- biva jugoslovanski narodni življ pri- ključi z Jugoslavijo.

Tujega nočemo — svojega ne damo! Naj živi močna in enotna socialistič- na Jugoslavija!

*

Zborovalci so z zastavami in godbo na čelu krenili po celjskih ulicah, za- gotavljajoč našemu državnemu vodstvu in maršalu Titu, da bodo vselej pri- pravljene štiti interese naših bratov v zamejstvu. S trdnim sklepom; odgo- voriti italijanskim fašistom na njihove provokacije na dostojen način, so de- lovni ljudje mesta Celja zaključili zbo- rovanje z vzkliki: Nasvidenje na Okroglici!

OZZ Šoštanj polaga račun o svojem delu

Smartnem ob Paki polletni zbor OZZ okraja Šoštanj. Udeležba delegatov je bila zadovoljiva. Kot gosta sta bila navzoča tov. Novinšek Jože, glavni taj- niki Zadrugne zveze in predsednik okra- ja tov. Ulihr Tone.

Poročilo o zadrugni dejavnosti za pr- vo polovico leta je podal predsednik tov. Jeraj Franc, poročilo o finančnem stanju pa tovarišica Gregorič.

Upravni odbor zveze je imel, odkar je bil izvoljen, vsega 5 sej. Vsi odbor- niki so disciplinirano posečali seje.

Delo posameznih odsekov ob bilo la- hko boljše. Pohvala gre le hmeljarske- mu, živinorejskemu in delno gozdarske- mu odseku. V revizijski službi je bilo storjenega premalo, to pa zato, ker so morali zadrugni revizorji delati v iz- venzadrugnem sektorju, in to po nalogu raznih nezadrugnih organov.

Trgovskemu podjetju so razširili predmet poslovanja za lesno panogo, likvidirano je bilo Lesno-proizvodno podjetje in Avtoprevoznništvo, ustano- vili pa so podjetje »Zagarski obrati«.

Gozdarstvo

V gozdovih je bilo posajenih 19.000 gozdnih sadik, očiščenih pa 369 ha go- zdov, zgrajenih 24 km gozdnih cest. Za- čela so se taksatorska dela v občini Ve- lenje. Za gozdove bi se lahko naredilo več, posebno še, ker še vsi skladi za obnovo gozdov niti za lansko leto niso izčrpani.

Zivinoreja

V rodovnik je bilo sprejetih 600 krav in telic, ki so vse pod mlečno kontrolo. Nastavljeni so štirje mlečni kontrolorji, toda v najkrajšem času bosta potrebna še dva. Nadalje je bilo sprejetih v ro- dovnik 480 ovc, pri katerih se vrši se- lekcija s pomočjo OZZ in Znanstvenega zavoda Slovenije.

Pregledanih je bilo 120 glav živine in ugotovljeno 2,5–3% tuberkuloznih ži- vali, ki jih bodo iz hlevov odstranili. Pojavila se je izredna epidemija spol- nih okužb, posebno v Saleški in Za- dreški dolini. Blki so skoraj v celoti okuženi.

Preko OZZ je bilo nabavljenih 10 bikcev, 2 kravi in 4 telice rjave pasme. Ker so potrebe po tej živini velike, se bodo izvršili večji nakupi v jeseni na Dolenjskem in Primorju.

V preteklem letu je bilo očiščenih 150 ha zanemarjenih pašnikov. Na med- zadrugnem pašnem obratu Bele vode je bilo letos na paši nad 100 glav goveda in 150 ovc.

Kmetijstvo

Potrebno bo posvetiti več pozornosti se- menski službi, ker je prav v dobrem

semenu poleg drugih okolnostih pogoj za večje hektarske donose.

Umetna gnojila se uporabljajo v ved- no večji meri. Zadrugno trgovsko pod- jetje ga je prodalo 461.000 kg, zadruge same pa nad 300.000 kg.

Letos se je zatiralo s škropljenjem le kaparja in koloradskega hrošča. — Uspehi so bili pri zatiranju hrošča vi- dni, saj skoro ni bilo nobenih novih ža- rišč. — Več pažnje bo treba posvetiti tudi našemu travništvu, posebno me- lioracijskim delom.

Za mehanizacijo kmetijstva so za- druge samo preko OZZ letos nabavile 218 velikih in srednjih strojev v vred- nosti 36.411.300 din.

Trgovsko podjetje je prav tako do- bavilo zadrugam 11.848 kg raznih za- ščitnih sredstev v vrednosti 821.760 din. Tudi semenski žit je bilo nabavljenih 14.192 kg. Gradbenega materiala za in- vesticije v kmetijstvu se je razpečalo za 1.307.000 din.

Sadjarstvo

Preko OZZ je bilo nabavljenih 7.503 sadnih drevesc, ki so jih posadili v Turnu, Lokovici, Lomu, Dubovljah in drugod.

Hmeljarstvo

Glede letine bi bilo omeniti, da bo po količini večja od lanske, po kako- vosti pa nekoliko slabša. Vzrok je v slabem vremenu preko leta in le v manjši meri nerazumevanje ali malo- marnosti posameznikov. Težava je bila letos posebno v tem, da posamezna škropliva proti ušem niso sploh bila ali vsaj ne zadostno preizkušena, kar je imelo v mnogih primerih za posledico, da škropljenje sploh ni učinkovalo, drugi pa spet, da se je s škropljenjem osmudilo rastline. V bodoče bodo morali merodajni forumi preskrbeti, da se bodo razna zaščitna sredstva, preden se bodo dala v promet, temeljito pre- izkusila. Prav tako pa bi bilo potrebno, da dobavitelji teh zaščitnih sredstev dajo točna navodila o uporabi razpeče- valcem. Ob času obriranja je hmeljarski odbor organiziral kontrolo nad obra- njem hmelja s ciljem, da se doseže in zagotovi pravilno obriranje in s tem tu- di dobra kvaliteta. Uspeh te kontrole je bil prav dober.

Glede prosvetljevanja kmečkih mno- žic, zlasti mladine, bo važno, da se bo v teku te zime organiziralo več preda- vanj in tečajev kot doslej. Ti tečaji naj bodo pestri in zanimivi. Zadruge naj tečaje financirajo iz svojih kulturno- prosvetnih skladov.

(Nadaljevanje na 2. strani.)

Pogled na svet

Francoski »Streikrausch« je mimo; za zdaj brez posebnih posledic, razen precejšnje mačka, ki ga bo moral preboleti Lanielov kabinet. Njegov notranji minister je namreč s svojo policijo v zadnjih dneh surovo posredoval pri spominskih komemoraciji poštarjev za deveto obletnico, odkar je morala Hitlerjevska vojska poražena zapustiti Elizejske poljane v Parizu. In tako je »glavno mesto sveta« izgubilo videz vojnega stanja, mobilna garda, vojaški kamioni in radijske postaje so odšle na svoja bazna mesta; kaj pa bo z Lanielovimi reformami za uravnovežanje francoskega proračuna, se pa še ne ve. Vlada je obljubila, da se bo s sindikati pogovorila o pokojninah, da bo sklicala komisijo za kolektivne pogodbe, da bo vzela v roke problem nizkih mezd in brezposelnosti, obljubila pa je tudi, da ne bo ukrepala ničesar zoper udeležence štrajka. Kaj pa naj končno ukrene? Ali že ni dovolj ukrenila, ko je hotela v letu 1954 prihraniti 220 milijard frankov prav pri žepu malega francoskega človeka? Italijanski ministrski predsednik je na glasu izredno ljubeznivega človeka, tako da imenuje njegov kabinet »kabinet nasmeha«. Nasmihal se je Pella vsem strankam, toda dolgo ni vzdrljal, da ne bi bil pokazal svoje prave barve. Neofašisti in monarhisti so z njim zadovoljni. Pravi, da je Pella prodiral za to, ker se je oprl na vatikansko zunanje-politično stališče, ki je v bistvu američansko: vojaška in gospodarska enotnost Evrope, ki jo v Evropi predstavljajo eksponenti Schuman v Franciji, Adenauer v Nemčiji in De Gasperi v Italiji. Piccioni je bil odžagan samo zaradi tega, ker se tej politiki ni podredil in šel na roke Churchillovi akciji za pogovor s SZ. Kaže torej, da se je vladna kriza v Italiji reševala v znamenju spopada dveh zunanje-političnih nazorov v zahodnem svetu, ki ga spretno izrablja tudi Kreml. Zmaga Pella in poraz Piccionija sta torej važna tudi zaradi bodočih volitev v Nemčiji. Pella tudi ni prav nič spremenil politike do Trsta. Tudi on skuša Trst izrabiti za utrditev svoje vlade, izrabljajoč nejasno taktiziranje zahodnih sil s Trstom, ki enako kakor italijanski imperializem kali odnose med Apeninsko republiko in našo državo. Ponavljajo se grožnje, ki jih poznamo že od De Gasperija, poročajo o razgovorih Pella z ministrom za vojsko in šefom generalnega štaba, ki da so bili posvečeni Trstu. Ker se širokoustijo z »atlantskimi« divizijami, je naša vlada sklenila, da ne bo več zaupala lepm besedam in da bo glede Trsta vodila močno politiko: Trst pripada Jugoslaviji Pika. Čas je že, da avtorice »tripartitne izjave« nehajo z dvomno politiko. Lahko bi vprašali s Catilino: »Kako dolgo še?

V ospredju evropske politike je gotovo tudi Nemčija, posebej Zapadna Nemčija, država z najbolj aktivno državno bilanco, z najbolj trdno valuto na svetu, država premaganega in okupiranega nemškega naroda. Pripravlja se na volitve v vrvežu cele vrste strank, ki so nastale na terenu nekdanje »ene države, enega naroda in enega fuderja«. No, nas, ki še nismo niti malo pozabili, kaj je počel »furor teutonice«, nemška besnost po naših krajih, najbolj zanima moč in razvoj skrajnih desničarskih strank, ki stalno spreminjajo ime in taktiko, da se skrivajo pred kontrolo okupacijskih policistov, ki od časa do časa le pokažejo, da jim krvavi gobec fašizma ni po volji. Eno drži: vsa denacionalizacija, vsa sodišča za vojne zločine niso iztrebila najbolj zlega duha, kar ga je Evropa v zadnjih 200 letih rodila. Svobodoljubna Evropa s skrbjo pričakuje, kako se bo pri volitvah pokazalo ravnanje političnih sil v Nemčiji.

In končno še nekaj drobiča: Dulles predlaga novo Ustanovno listino OZN ali z drugo besedo spremembo mednarodne ustave, ki naj bi bila seveda taka, da bi šla na roko njegovim zamislim, ki so že davno pokopale miroljubni duh Rooseveltov.

Položaj v Iranu in Maroku ni popolnoma jaseen; še se kadi iznad razvalin, ki so pokopale stare režime, iz prahu in dima pa štrle razgovori Angležev in Američancev z Zahedijem, razgovori, ki napovedujejo izboljšanje stikov in verjetno gospodarsko pomoč. V Maroku pa vlada »pokopališki« mir, ki ga čuvajo ječe in policijske patrle. Vendar železna zavesa, ki jo Guillaume postavlja okoli Maroka, ne bo dovolj močna, da bi vzdržala sikanje plamenov arabskega gibanja, prebujanja cele vrste kolonialnih in polkolonialnih narodov, ki se zbirajo okoli »kaabe« v Mekki. Neonska luč, ki jo je v Mekki inštaliral angleški inženir, napoveduje tako muziko prihodnosti, ki ji dirigenti francoske rezidence ne bodo več kos. Tudi iniciativa francoske vojske v Indokini, ki jo samovšečno napovedujejo za jesensko ofenzivo, na stvari ne bo mnogo spremenila. — Na naših mejah so se spozabili Grki v svojem starem šovinizmu proti slovanski makedonski manjšini, vsekakor ukrep, ki ne more biti v korist mednarodnega sodelovanja. Če pridemo še nedavno ponovno izjavo Sing Man Rija, da se bo Južna Koreja borila z orožjem za zedinjenje Koreje, če je konferenca ne bi dosegla, potem smo povedali vse, kar se je pomembnega zgodilo v zadnjem tednu zadnjega poletnega meseca.

Občni zbor Rdečega križa za okraj Šoštanj

Preteklo nedeljo je bil v Šmartnem ob Paki redni letni občni zbor Rdečega križa za okraj Šoštanj.

Od 64 delegatov se je zbora udeležilo 41. Čudimo se občinskemu odboru Rdečega križa Velenje, ki ima 12 izvoljenih delegatov, a ni imel niti eden od teh toliko časa, da bi se občnega zbora udeležil. Kaj delajo Velenjčani? Ali tako podcenjujejo to človekoljubno organizacijo, ki nam je nujno potrebna v mirnem, še bolj pa v vojnem času? Velenje pa je središče industrije, je kraj, ki ima okoli 9000 prebivalcev. Pa se pokaže tu tako nezanimanje za to potrebno delo! Tudi Rečica ni poslala nobenega delegata. No, temu se ne čudimo, saj je v tem kraju agilen res le »Partizan« in Kmetijska zadruga, ki dosega zadnje čase prav lepe uspehe.

Poročilo o delu okrajnega odbora je podal tov. doktor Medic iz Šoštanja, ki je zastopal opravičeno zadržanega predsednika.

V Tednu Rdečega križa je bilo razprodanih blokov v vrednosti nad 70.000 dinarjev. Tečajev za žensko mladino se je udeležilo 460 deklet. Na teh tečajih je predavalo 16 predavateljev, ki so doslegli prav lepe uspehe. Saj so se le-ti pokazali povsod z dobrim uspehom z izjemo Velenja, kjer se tečaj ni dokončal.

Dosedaj se je v okraju prijavilo 40 dajalcev krvi, ki pa so vsi pripadniki Ljudske milice. Kaj pa ostali ljudje? Nekateri odbori tudi ne pošiljajo redno mesečnih poročil in tako ovirajo uspešno delo okrajnega odbora.

Iz blagajniškega poročila je razvidno, da je bilo dohodkov 735.900 din, izdatkov pa 571.738 din.

Nekaj o Tovarni barv in lesnih izdelkih Ljubija - Letuš

Pred nedavnim je bil objavljen v našem listu članek o pomanjkljivosti na obratu v Letušu in o nepravilnih odnosih uprave do tega obrata. Verjetno bo nekdo od uprave podjetja iz Ljubije odgovoril na ta članek in javnosti pojasnil vzroke odnosno opravičil tako stanje.

Brez ozira na odgovor podjetja pa je potrebno ponovno poudariti, da so resnične navedbe glede higiensko tehničnih prilik, skratka delovnih pogojev, ki so precej kritični in da v tej smeri od osvoboditve do danes niso storili skoraj ničesar. Potrebni bodo torej ostrejši ukrepi, če ne bo potrebnega razumevanja, da se bodo delovni pogoji za zaposlene delavce v najkrajšem času izboljšali. Morda so v podjetju tudi druge pomanjkljivosti, vendar pa je gotovo, da imajo neke svoj izvor, svoj pravi vzrok, ki pa ga bo pred vsem drugim potrebno odpraviti.

Med delovnim kolektivom v Letušu in v Ljubiji ni pravega soglasja in razumevanja (morda res, da samo med posamezniki) in s celotno problematiko podjetja niso spoznani vsi delavci. Če je v življenju nekega podjetja nekaj nepravilnega in škodljivega, potem je prav gotovo najbolj škodljiva neenotnost, odnosno trganje interesov celotnega kolektiva na dva ali celo več delov. Predzadnji skupni sestanek obeh kolektivov, ki se je vršil v Letušu in ki je imel namen razširiti nekatera soglasja, je potekal v medsebojnem prerekanju brez prave vsebine, se je zaključil brez rezultatov in brez slehernega pozitivnega sklepa. Ta sestanek je ponovno pokazal in dokazal, da oba obrata, ki tvorita enotno podjetje ne bosta mogla, v lastnem interesu, več po tej zaviti in pretrgani poti naprej. Tudi zadnji sestanek, ki ga je sklicala socialistična zveza, je potrdil gornja dejstva. Pri vsem tem pa je potrebno ponovno poudariti, da bi bilo napačno mišljenje, da se vsi delavci obeh kolektivov ne razumejo med seboj in da ne želijo skupnega dela, vendar pa so med njimi le nekateri nestrpnosti, ki gledajo na težave in probleme le z ožkega osebnega stališča, pa zaradi tega napačno nastopajo in po nepotrebnem ustvarjajo nerazpoloženje.

V interesu pravilnega nadaljnega razvoja podjetja je nujno, da se celotni kolektiv, ne samo posamezna obrata, spozna s problematiko podjetja, da se mu prikažejo vsi dosedanja ukrepi, ki so bili izvedeni v cilju pravilnega dela celote, da se s konkretnimi primeri, s točnimi podatki in na razumljiv način pojasni finančno poslovanje in zlasti razdelitev teh sredstev na obrata. Razumljivo je, da morajo pri obravnavi stanja podjetja sodelovati vsi delavci, zlasti pa tisti, ki so v organih upravljanja in da na sestankih in sejah, ne pa izven istih, stavi svoje pripombe in odločajo pri sprejemanju sklepov, ki se nanašajo na delo podjetja kot celote. Osebnostna nestrpnost mora pri tem delu odpasti, ker bodo sestanki in seje sicer ostali brez uspeha in se bo stanje lahko le poslabšalo.

Delovni pogoji so v podjetju, kot že omenjeno, dokaj slabi, pa morda ne samo po krivdi enega ali dveh, temveč vseh delavcev. Za red in čistoto niso potrebna posebna denarna sredstva, temveč samo smisel in volja delavcev in predstavnikov podjetja za zboljša-

Ko so podajali posamezni delegati društev svoja poročila, smo lahko ugotovili, da dela najboljše Odbor Rdečega križa v Ljubnem, ki si je nabavil z izkupičkom darovanega lesa rešilni avto, ki je stalno v obratu, saj je že v prvi polovici leta napravil nad 300 voženj in je imel od tega že nad pol milijona dohodkov. V načrtu pa imajo tudi gradnjo Zdravstvenega doma. Ustanovili so postajo Prve pomoči, v kratkem pa bodo dobili tudi zobno ambulanto, na katero ljudje že komaj čakajo. Ponekod pa vlada v tem pogledu pravo mrtvilo.

Pri diskusiji so iznašli posamezni delegati precej ostro kritiko. Najbolj so kritizirali delo tehničnega tajnika, ki baje ni bil kos svoji nalogi. Jasno pa je, da le-ta ni mogel pokazati tistega, kar bi lahko, kajti s 6000 din mesečne plače je težko preživeti sebe, ženo in dva otroke. To razumemo, ne razumemo pa besed, ki jih je uporabil pri svojem zagovoru... Delo predsednika je bilo pohvaljeno, četudi je bil le ta ko-optiran, ko je odstopil izvoljeni predsednik in nekateri odborniki pred časom, odnosno že takoj po izvolitvi na lanskem občnem zboru. V polni meri je storil svojo dolžnost.

Zanimivo pa je, da je v Šoštanju tako težko najti ljudi, ki bi prevzeli pristojno in brezplačno delo pri organizaciji, ki je nujno potrebna naši ljudski skupnosti...

Ob koncu so sprejeli sklepe, da bodo od dosedanjih 2500 članov dvignili stalo članstva na 5000. Nadalje, da bodo pridobili čim več ljudi za brezplačno dajanje krvi in da bodo utrdili postaje Prve pomoči povsod tam, kjer so ustanovljene, tam pa, kjer jih še ni, jih bodo ustanovili.

nje stanja v obratih. Vsakdo, ki bi obiskal obrat v Letušu, bi lahko potrdil, da je le ta glede delovnih prilik med najslabšimi, če ne morda najslabši na področju okraja Celje-okolica. O tem bosta morala sklepati delavski svet in upravni odbor; nekeje se bodo morala najti sredstva, ker bosta sicer morala skupno z direktorjem podjetja prevzeti tudi odgovornost za morebitne posledice, ki bi nastale zaradi opuščanja ureditve tako važnega vprašanja.

Osnova za rešitev tega in drugih težkoč pa so in ostanejo pravilni medsebojni odnosi in odnosi posameznikov ter vseh delavcev do podjetja kot celote in preko le te do skupnosti K.

Lesna industrija v Mestincu

Po svojem obsegu in številu zaposlenih delavcev je podjetje manjšega značaja. Manjše podjetje, ki bi se z malo dobre volje dalo lepo urediti tako, da bi lahko služilo za vzor drugim. Tako bi lahko bilo, vendar je pa zadnji pregled, ki ga je izvršila inšpekcija dela pokazal nekatere pomanjkljivosti, ki jih bo moral delovni kolektiv v svojem lastnem interesu in v najkrajšem času odpraviti.

Predvsem bo moralo vodstvo podjetja kakor tudi delavci spremeniti odnos do svoje tovarne, in sicer v tem, da bodo objekte, material ter stroje boljše čuvali in da bodo v bodoče tudi bolj skrbeli za higiensko tehnično zaščito zaposlenih delavcev.

Neprijeten vtis naredi na obiskovalca izredno zapuščenost strojnica. Ves material in cela tovarna, s katerim podjetje razpolaga, je splošno družbeno last in je zato kolektiv, ki v imenu skupnosti s tem gospodari, dolžan prevzeti tudi potrebno skrb. Stanje v strojnici, v bivši mehanični delavnici (kjer se stropna konstrukcija že napol podira), v mlinu, brusilnici, v priročnih dveh skladiščih, v kopalnici in drugod dokazuje, da je kolektiv postal za neurejeno stanje in za pomanjkljivosti že slep in zaradi tega z vsakim dnem ustvarja sebi in skupnosti škodo. Nihče n. pr. ne bo mogel razumeti, da imajo v tem podjetju, kjer je strojna in ročna mizarska delavnica, pokvarjena, lomljena in trhla vrata in druge lesene dele, nihče ne bo mogel opravičiti pomanjkljivosti razbitih stekel, da je električna inštalacija pomanjkljivo izvedena, skratka, da v podjetju ni nikogar, ki bi dnevno skrbel za vzdrževanje objektov in ureditev v istih. Kolektiv bo verjetno trdil, da ni imel in da tudi sedaj nima potrebnih denarnih sredstev za taka dela in da se že itak s težavo bori za mesečni plačni fond. Z denarnimi sredstvi res ni tako lahko, vendar pa je v podjetju zelo veliko takih nepravilnosti, ki bi se dale odpraviti brez škode za akumulacijo in plačni fond. Nikjer ne bo podjetje prikrajšano, če bo popravilo zaščitne ograje ob pogonskih jermenih in jermenicah, ki so svojčas obstojale, pa so jih tekom časa odstranili ali pokvarili. Izdatki skoraj ne bodo vidni, če bo nekdo vzeml metlo v roke in očistil in uredil pisarno v mizarski delavnici, če bo stopil v brusilnico, v mlin in še v druge prostore. Le malo prizadevnosti bo potrebno, da bodo lahko ponovno uredili kopalnico (ali pa vsaj umivalnico), za katero so nekoč izdali precej denarja in mate-

Pred V. kongresom LMS Uspehi mladinskega dela niso povsod enaki

V zvezi s pripravami za V. kongres LMS sta preteklo nedeljo bili občinski mladinski konferenci v Ločah in Ponikvi. Čeprav so to sosedne občine, se delo mladine v njih zelo razlikuje.

Iz poročila predsednika občinskega komiteja LMS na Ponikvi je bilo razvidno, da mladina v času od zadnje konferencie ni dosegla posebnih uspehov. Izjema je seveda Ostrožno, ki je že znano po svoji zelo delavni mladinski osnovni organizaciji, kar je pa v prvi vrsti zasluga tovarišice Pšeničnikove ter ostalih zavernih mladincev na Ostrožnem. Zanimiv je primer, kako so nekateri sovražni elementi iznesli govorice, češ da v hiši, kjer se mladina sestaja, straši, da bi jo s tem odgnili od aktivnega dela. Osnovna organizacija je takoj pripravila predavanje o praznovanju in na ta način uspela pobiti neumne govorice.

Diskusija na konferenci v Ponikvi je bila precej živa, toda preveč so razpravljali o drobnih organizacijskih vprašanjih, vse premalo časa pa je bilo posvečeno vsebini dela v mladinski organizaciji. Pojavilo se je vprašanje, zakaj mladinska organizacija ni v stanju aktivizirati večje število mladine, saj je le majhen procent mladih ljudi na Ponikvi zainteresiran za delo v mladinski organizaciji. Odgovor na to vprašanje je popolnoma pravilno podal tovariš, ki je ugotovil, da dokler organizacija mladine ne bo ničesar nudila, tudi ne moremo pričakovati nekih večjih uspehov. Nekateri so tudi iznašli mnenja, da ima mladina premalo zabave. Seveda, pravilno je, da se mladina tudi razveseli, še več, to je celo potrebno, toda potrebno pa je tudi paziti, da zabava ostane v dostojnih mejah. Popolnoma zgrešeno bi pa bilo, če bi harmonika držala skupaj našo organizacijo. Na konferenci so bili prisotni tudi dijaki, ki obiskujejo šole v Celju ter so vaški mladini obljubili polno pomoč pri njenem delu.

Konferenca je tudi ocenila delo občinskega komiteja ter ugotovila, da ni v celoti izvrševal postavljenih nalog. Temu so največ krivi posamezni člani komiteja, ki imajo neodgovoren odnos do mladinskega dela. Dva najslabša člana komiteja so tudi izključili. Zalostno pa je pri tem dejstvo, da je od izključenih eden član ZK, in sicer Zdošek Jože, ki je celo izjavil, da nima volje delati z mladino. To nam dokazuje, da nekateri komunisti na Ponikvi niso hoteli razumeti pisma CK ZKJ, saj je v pismu vendar jasno poudarjeno, da je ena osnovnih nalog komunistično delo

Razprava je bila prav živahna, včasih skoraj preostra. Dolga in skoraj brezploдна debata se je sukala okoli buldožera, ki ga ima v lasti OZZ. Ker je ta še na dolgu, zato so bila mišljenja deljena. Eni so bili za to, da se ga proda, drugi proti. Končno pa se je vendar našel izhod, da bodo gotove za druge prispevale potreben denar. Ker kotizacije niso hoteli povečati, bodo za druge preskrbele denar po drugi poti.

Delegati so izrazili željo, da bi za druge dobile tudi del deviz in dobička od prodanega hmela za svoje potrebe. Mnogo govora je bilo o veterinarski službi in o veterinarjih samih. Predložen je bil tudi predlog 10-letnega plana za kmetijstvo. Za potrebe in izvršitev tega plana je planiran za vse panoge gospodarstva znesek 1 milijardo 108.000.000 din. Predlog plana se natisne in predloži zadržnikom v razpravo.

Ker je podjetje »Mlekopromet« deficitno, se ga prevzame v zadržni sektor, ker je tu dana garancija, da bo imel vse možnosti razvoja. Predlog, da je zaradi boljšega dela OZZ potrebna kreditna zadolžitve do višine 70.000.000 din, se osvoji.

Ustanovi se Okrajna hranilnica in posojilnica na zadržni podlagi. Vsi denarni posli bi se vršili preko nje. Ustanovili bi se dve, prva v Mozirju, pozneje pa druga v Šoštanju. Res je, da ne bo v našem zadržništvu tolika časa pravih uspehov, dokler ne bomo dosegli to, da bosta obe strani, to je Saleška in Savinjska, videli celoto, ne pa le svojih ožjih koristi. Skupščino, ki je trajala od osme zjutraj pa vse tja do pete popoldne, je zaključil delovni predsednik tov. Košan.

Ali je res storil napako?

Nek mlad fant, obiralec hmela pri posestniku Raku v Sp. Gorah pri Braslovcah se je pritožil na občini, da hrana ni taka, kakršna bi morala biti in da obiralci dobijo premalo kruha.

O tem koraku mladega fanta so kmalu zvedeli na drugih hmeliščih po Savinjski dolini in o dogodku razpravljali ter izrekli svojo sodbo. Vodja skupine obiralcev, ki je delala pri tem posestniku je v razgovoru povedal, da je stanje sedaj dobro in da so se obiralci prej pritoževali, da so dobivali pretanke kose kruha. Torej je stanje pred pritožbo le bilo slabše in je uspeh tega koraka bil pozitiven in ne bo držala trditve, da je fant to storil (pa če tudi bi bil) na svojo roko in da ni delal pravilno.

Posestnikov sin, ki je nadzoroval obiranje hmela, je sicer bil prepričan, da bi bil moral fant najprej o zadevi po-

med množicami in kje naj mlad komunist dela, če ne med mladino. Mislim, da je potrebno, da o tem primeru razpravljajo tudi osnovna organizacija ZK, kateri Zdošek pripada. Potrebno pa je pripomniti tudi to, da množične organizacije na Ponikvi nimajo pravih odnosov do mladine, saj nam dejstvo, da na mladinski konferenci ni bil prisoten niti predstavnik ZK niti SZDL, jasno govori, da je tako.

Popolnoma drugače pa je v tem pogledu v Ločah. Ze sama udeležba je pokazala, da so množične organizacije pomagale mladini pri sklicanju konferencie. Tudi sekretar občinskega komiteja ZK je prisostvoval ter je tudi v diskusiji dal mladini koristne napotke za bodoče delo. Konferenca je kritizirala delo občinskega komiteja LMS, posebno pa bivšega predsednika Cveka. Mogoče je bila kritika preveč osredotočena na predsednika, kajti vedeti moramo, da je odgovornost za delo mladinske organizacije kolektivna. Delo osnovnih organizacij je bilo precej uspešno, posebno v Jerneju in Zbelovem. Slabost dela je pa v tem, da so se vse preveč ukvarjali z različnimi vsakodnevni nalogami, niso pa posvetili dovolj pozornosti političnemu delu. — Nikdar ne smemo izgubiti iz vida, da je naša organizacija politično vzgojna organizacija. Živimo v času, ki obiluje z vsakodnevnimi pomembnimi dogodki, mimo katerih naša organizacija nikakor ne sme iti. Zato naj mladina razpravlja na svojih sestankih o tem, ker na ta način bomo onemogočili reakciji sovražno tolmačiti posamezne dogodke.

Med sklepi, ki so jih sprejeli, je važno omeniti dejstvo, da so se odločili preštudirati pismo CK ZKJ, ker so tudi v delu mladinske organizacije slabosti, ki jih pismo navaja. Ze sedaj se pripravljamo na zimski čas, ko bodo pričeli z delom gospodarsko-gospodinjstki tečaji. Naloga organizacije je, da agilitira, da se čim več mladine vključi v tečaje. Pred samim kongresom bodo skupno z mladino iz Ponikve priredili svečano akademijo, zažgali pa bodo tudi več kresov.

Ce bo mladina Loč in Ponikve izpolnila naloge, ki si jih je postavila in če bo mladinska organizacija res postala v pravem pomenu besede vzgojno politična organizacija, bo to najlepši dar V. kongresu.

OZZ ŠOŠTANJ POLAGA RAČUN O SVOJEM DELU

(Nadaljevanje s 1. strani)

Blagajniško poročilo izkazuje 5.400.000 dinarjev dohodkov in 3.448.000 dinarjev izdatkov.

Razprava je bila prav živahna, včasih skoraj preostra. Dolga in skoraj brezploдна debata se je sukala okoli buldožera, ki ga ima v lasti OZZ. Ker je ta še na dolgu, zato so bila mišljenja deljena. Eni so bili za to, da se ga proda, drugi proti. Končno pa se je vendar našel izhod, da bodo gotove za druge prispevale potreben denar. Ker kotizacije niso hoteli povečati, bodo za druge preskrbele denar po drugi poti.

Delegati so izrazili željo, da bi za druge dobile tudi del deviz in dobička od prodanega hmela za svoje potrebe.

Mnogo govora je bilo o veterinarski službi in o veterinarjih samih. Predložen je bil tudi predlog 10-letnega plana za kmetijstvo. Za potrebe in izvršitev tega plana je planiran za vse panoge gospodarstva znesek 1 milijardo 108.000.000 din. Predlog plana se natisne in predloži zadržnikom v razpravo.

Ker je podjetje »Mlekopromet« deficitno, se ga prevzame v zadržni sektor, ker je tu dana garancija, da bo imel vse možnosti razvoja.

Predlog, da je zaradi boljšega dela OZZ potrebna kreditna zadolžitve do višine 70.000.000 din, se osvoji.

Ustanovi se Okrajna hranilnica in posojilnica na zadržni podlagi. Vsi denarni posli bi se vršili preko nje. Ustanovili bi se dve, prva v Mozirju, pozneje pa druga v Šoštanju.

Res je, da ne bo v našem zadržništvu tolika časa pravih uspehov, dokler ne bomo dosegli to, da bosta obe strani, to je Saleška in Savinjska, videli celoto, ne pa le svojih ožjih koristi. Skupščino, ki je trajala od osme zjutraj pa vse tja do pete popoldne, je zaključil delovni predsednik tov. Košan.

Pred manevrom JLA Obvezniki iz Celja in okolice se bodo na manevru dobro izkazali

Dober mesec je minilo, kar so se zbirali na celjski železniški postaji. Mnoge med njimi sem pozneje srečal v edini majorja Dragosavca Jovana. Nekaj jih je iz Celja, največ pa iz celjske okolice. Skoro ni občinskega odbora v okoliskem okraju, da ne bi bil zastopan z večjim ali manjšim številom obveznikov. Vsak dan se pogovarjam z njimi in za mnoge že vem od kje so: iz Blagovne, Štor, Ponikve pri Grobelnem, Kozjega, Rimskih Toplic, Vojnika, Jurklostra, Petrovč, Braslovč, Tabora, Vranskega, Laškega...

Zaprosili so me, naj bi kaj napisal o njih, o njihovem delu in življenju v edini, o njihovih vtisih iz orožnih vaj. Obljubil sem jim, da bom članek poslal »Savinjskemu vestniku« v Celje, da bi njihovi svojci, prijatelji in znanci o njih čitali.

Prve dni jim ni bilo preveč lahko. Daleč od svojih domov in družin, odtrgani od dela na polju ali v proizvodnji, so se s težavo privadili vojaškemu življenju, ki je tako različno od tistega, ki so ga doma opravljali. Treba se je bilo privaditi na disciplino in na vojaško življenje sploh. Prvi dan se nikakor niso mogli privaditi. Čutili so, da so z eno nogo še doma. Pogovor med njimi je potekal le o dogdkih in življenju iz domačega kraja. Nekateri med njimi so bili celo preveč gostobesedni. Skoraj bi zameril njihovu praznemu besedičenju, če ne bi poznal sicer nelepe štajerske navade, da ga radi ob takih prilikah preveč »cuknejo«. Toda drugi dan, ko so bili že preoblečeni v vojaške uniforme, so se že začeli zavedati, da so vojniki. Vojaški izgled in ponašanje je bilo iz dneva v dan boljše. Danes jih že težko ločijo od vojakov, ki služijo kadrovske rok.

Po večerji sem na dvorišču kasarne ogovoril starejšega možaka iz Drenskega rebra. Gledal je kino predstavo. — Kako ti ugaja vojaško življenje? Ali ti je kaj dolg čas po domu? — sem ga nagovoril.

Stisnil je dlani ob hlačnici, pozdravil ter začel pripovedovati:

— Tovariš kapetan, saj nimam niti časa misliti na dom. Čez dan se urimo v uporabi orožja, popoldne poslušam dnevne informacije, v prostem času pa nam igra radio, telovadimo, zvečer pa še kino. Služil sem vojsko v bivši Jugoslaviji, ali danes biti vojak in prej, je razlika kot dan in noč. Včasih so nas gnjavili z vsemogočimi nepotrebnimi stvarmi in zahtevali od nas celo dejanja, ki so poniževala in žalila človeško dostojanstvo. Danes je to popolnoma drugače. Disciplina je sicer tudi sedaj, toda pametna in zdrava. Od nas se veliko zahteva, saj smo se že v tako kratkem času naučili uporabljati moderno orožje. Zraven tega smo se naučili še marsikaj, kar nam bo v življenju tudi koristilo. Učimo se zemljepis in zgodovino. Ko sem služil v bivši Jugoslaviji, nismo smeli čitati niti časopisov, danes pa v vojaški čitalnici ob prostem času čitamo in igramo šah. Drugi zopet igrajo odbojko, nogomet, telovadijo ali pa poslušajo radio. Ob večerji gledamo poučne in zabavne filme. Tisti, ki imajo več posluha, pa hodijo k pevskim vjamam. Tudi za zdravje zelo skrbijo v armadi. Pred dnevi nas je obiskala fluorografska ekipa iz Gornika zaradi pregleda dihalnih organov.

Komaj smo prišli, pa je že mesec mimo, manevr je še pred nami in že bo konec orožnih vaj. Kar nekaj prehitro potekajo dnevi — je veselo dejal, pozdravil ter odšel proti šotorom, ker je bilo že pozno.

Cez nekaj dni sem srečal obveznika, ki je po poklicu mehanik, doma nekje iz Savinjske doline. Poznam ga že od prej in v pogovoru mi je odkril svoje občutke:

— Bil sem v partizanih. Ni bilo lahko se bojevati z orožjem, katerega smo tedaj imeli. Kljub temu smo dobili marsikatero bitko prav zato, ker smo bili korajžni. Danes pa je treba imeti poleg korajžja tudi dobro vojaško znanje pri uporabi modernega orožja. Prvič sedaj sem pri artileriji. Top sem poznal že toliko, kolikor sem ga videl od daleč. Veliko truda in volje je bilo treba, da sem ga pobliže spoznal, tako kot ga more poznati vsak artiljer. Največ težav so mi povzročili njegovi deli, ki jih je preko petdeset, potem pa še v srbobhrvaščini.

Zares, naši fantje so postali že kar dobri mojstri svojega orožja. Kako tudi ne bi, saj so povprečni kvalificirani de-

lavci in se kaj kmalu privadijo novemu mehanizmu. Kar veselje jih je pogledati, kako sestavljajo in razstavljajo topovske dele, kako pripravljajo topove za dejstvo, pri merilnih napravah... Vse, kar morajo znati, jim ne dela več nobenih preglavic.

V tehničnih delavnicah, pri radio zvezi, v skladiščih in kuhinji, povsod vidiš naše fante, kako pridno delajo. Na ovinku pred kasarno sem jih neki dan opazoval, ko so se vračali z divizijskih vaj. Na vlačilnih topov, za volani kamionov in jeepov, so se tako moško držali, da me skoraj niso hoteli poznati. Tako ponosni so na orožje in vozila, ki so jim zaupana.

Baterijske in divizijske vaje so že pri kraju. Še nekaj dni pa bodo svoje znanje pokazali tudi na manevru, ki ga vsi željno pričakujejo. Po dosedanjem delu in uspehih, ki so jih dosegli s pomočjo dobrega starešinskega kadra, se bodo prav gotovo tudi na manevru dobro izkazali.

—ma—

TOPER je znižal cene

Proizvodi TOPER — Tovarne perila, konfekcije, prešitih odev in pletenin, so se že močno uveljavili med potrošniki. Odjemalci radi posegajo po izdelkih tovarne TOPER v lastnih trgovinah podjetja in v trgovski mreži, ki prodaja njene artikole. Delovni kolektiv se trudi, da bi svoje izdelke, namenjene široki potrošnji prodalo čim ceneje, da bi kupce zadovoljil s kvalitativnim blagom, odlično izdelavo itd.

Znižane cene, ki jih je TOPER uvedel, niso bile toliko odvisne od znižanja akumulacije v osnovni tekstilni dejavnosti, kakor iz prizadevnosti kolektiva samega. Znižanje stopnje akumulacije v tekstilnih tovarnah datira od 1. avgusta. Poleg tega to zniža-

regresiranje ne računajo, zlasti ne sedaj ob koncu leta, kar bi vplivalo na državni proračun.

Pač pa je to znižanje znak, da državno vodstvo stremi za tem, da bi polagoma znižalo cene proizvodov za široko potrošnjo in s tem v zvezi dvignilo življenjski nivo.

Potrošnike je gotovo zmedlo neodgovorno tolmačenje o občutnem znižanju cen tekstilnim proizvodom in so morali prav zaradi tega zadnje čase čakati z nakupom najpaznejših stvari, v pričakovanju globoko znižanih cen.

Tovarna perila v Celju je znižala cene najvažnejšim artiklom kot:

TOPER moške srajce vseh vrst. TOPER delovne obleke, spodnje in gornje hlače. TOPER gumirane plašče. Priznane dobre steznike, modrčke in bluze znamke TOPER. Zenske in otroške obleke. Prešite odeje iz svile in klota. TOPER pletenine kakor jopice, puloverje, otroške obleke itd.

Vsi ti TOPER izdelki so kompletne velikosti, ker tovarna odklanja izdelavo iz manjšega blaga in se ravna po predpisu v Zveznem razmerilniku, kar nekatera podjetja rada prezrejo na škodo potrošnikov.

Podjetje ni navezano le na lastne trgovine. Poleg prodajalne TOPER v Celju v Prešernovi ulici, dobite proizvode tovarne tudi v ostalih trgovinah.

Izkoristite znižanje cen naših proizvodov, oskrbite se za jesen in zimo.

Zahtevajte povsod izdelke TOPER z le-tim zaščitnim znakom.

nje bistveno ne spremeni proizvodne cene v tovarni konfekcije. Podjetje pa je imelo poleg tega še zaloge, na katere država ni dala regresa in ga po verjetnosti tudi ne bo. Podjetje je znižalo cene deloma na osnovi novega znižanja cen tekstilnemu blagu, za zalogo pa je na lastno škodo znižalo cene pri nekaterih proizvodih za 5 do 10%, pa tudi celo do 15%.

Kolektiv je potemtakem, ko še niti ne ve kako bo razliko med starimi in novimi cenami izrazil, lahko trdno prepričan, da večjega znižanja v tem letu ne bo mogoče doseči, ker tudi na

Celjska študijska knjižnica pred arbitražnim sodiščem

V Savinjskem vestniku z dne 22. 8. 1953 smo poročali o uspehih polletnega gospodarstva mesta Celja. Med prošnjami za izredne podpore je bila tudi prošnja Celjske študijske knjižnice, ki je zaradi izredne podpiranja inozemskih revij in tiska sploh prišla pred arbitražno sodišče. Tožila jo je Državna založba kot dobavitelja, ker le-ta ni mogla priti do denarja, da poravnava svoj dolg v inozemstvu. Mestni ljudski odbor in zbor proizvajalcev sta prošnjo CSK za izredno podporo v znesku 450.000 din sprejela na znanje, njeno rešitev pa odložila do prihodnje seje, ko bo zadeva natančneje pregledana in proučena. Medtem je bila izdana pravomočna razsodba in knjižnica bo morala svoj dolg plačati.

Da bo naša javnost jasno, kako je do tega prišlo, naj navedemo nekaj podatkov o delovanju te knjižnice. Celjska študijska knjižnica, znanstvenih in gospodarskih delavcev, da se v Celju ustanovi posebna študijska knjižnica v okroženem merilu, se je uresničila šele po osvoboditvi in je to ena izmed mnogih pridobitev narodnoosvobodilne borbe. S posredno udeležbo v Uradnem listu z dne 29. 9. 1945 so bili položeni temelji za ustanovitve več takih knjižnic. Dne 1. 3. 1946 so bile na sedežih okrožij ustanovljene študijske knjižnice v Mariboru, Novem mestu in Celju. Pozneje so se jim pridružil še knjižnice v Gostanju (namesto Celovca), v Gorici, Kopru in Postojni. Predvidena je bila tudi v Trstu.

V kakšen namen so bile ustanovljene navedene študijske knjižnice? Če ime samo nam pove, da bi v njih dobivali gradivo za svoj študij vsi ljudje, ki se za katero koli panogo v svoji dejavnosti zanimajo, a zanj ne morejo dobiti gradiva za študij, med najpogostejše odjemalce strokovnega in znanstvenega blaga pritevamo profesorje, učitelje, juriste, zdravnike, gospodarske strokovnjake, tehnike, inženirje, agronome, pisatelje, novinarje, umetnike, slušatelje univerz in kulturne delavce sploh. V velikem številu se jih poslužujejo tudi dijaki srednjih šol. Ker je celjska študijska knjižnica namenjena tudi širokemu zaledju mesta Celja, znanjajo vanjo tudi čitalci iz oddaljenih krajev. Knjižnica ima torej velepomembno kulturno nalogo.

Svojo knjižno zalogo je knjižnica napolnila iz ostankov bivše javne knjižnice, iz repatriiranih knjig iz Gradca, velikega dela profesojske knjižnice I. gimnazije, iz darov mariborske študijske in ljubljanske univerzitetne knjižnice. Leto za letom se je izpopolnjevala in šteje danes nad 42.000 zvezkov. Zaradi pretresnega prostora se razvrščene v 4 skladiščih. Popolnoma urejenih je 12.000 zvezkov, ostali pa še čakajo

POPRAVEK k izjavi TGZ za Celje-mesto, objavljeni v 26. številki

Upravni odbor TGZ je objavil v 26. številki »Savinjskega vestnika« odgovor na članek »Kje je narodni ponos?« in navedel v obrambo svojih članov in odbora samega tudi delno dokumentacijo z namenom, da zavrne obtožbe pisca nanašajoče se na nekatera podjetja — člani zbornice in na odbor sam. Resnici na ljubo ugotavljamo, da so nekatera navajanja v odgovoru netočna in nepopolna, predvsem tista, ki so služila razjasnitvi, ne pa smislu direktnega odgovora piscu.

Ugotovitev, da je bil upravnik restavracije »Savinjac« v letošnjem letu le enkrat kaznovan z globo 700 din zaradi prekrškov zapiralnega časa je netočna in je posledica netočne izjave upravnika. Dejansko je bil kaznovan po ugotovitvah organov za notranje zadeve zaradi prekrškov 15. 3. 1953 s 1000 din, dne 30. 4. 1953 pa s 700 din. V lanskem letu je bil prijavljen zaradi prekrškov obratovalnega časa dvakrat in mu je bila naložena zaradi tega enkratna denarna kazen. Ugotovitev gostinskega odbora, da se ni zasedlo v restavraciji »Savinjac« petja v nemškem jeziku po godbenikih, je do neke mere neprecizna in ne daje stvarne slike. Drugostopni organ za notranje zadeve je v svoji odločitvi o prepovedi predvajanja godbe in plesa naglasil, da so godbeniki igrali nemške slagerje. Dejstvo, da godbeniki niso prepevali nemške slagerje, kar tudi drugostopni organ ne oporeka, pa ne izključuje možnosti, da so ob spremljavi godbe peli v nemškem jeziku navzoči gostje in je po organih za notranje zadeve ugotovljeno, da se je to zgodilo 23. in 24. maja, ob priliki gostovanja avstrijskih športnikov.

Osnutek izjave TGZ v 10. odstavku vsebuje uvodna ugotovitev, da je bil upravnik »Vina Koper« iz-krat prijavljen zaradi različnih prekrškov. Zaradi tiskovne ali redakcijske pomote časopisa, je beseda »prijavljen« spremenjena v besedo »kaznovan«, kar seveda spreminja smisel in dejstva v našem odgovoru. Brez oziroma na to, pa je tudi nesankcionirano prijavo smatrati za obtežilo okolnost pri ocenjevanju solidnosti podjetja in njega predstavnikov o odnosu do izrek disciplinske kazni.

Pripominjamo, da dopolnilne utemeljitve v odločbah drugostopnega organa napram prvostopnemu, o katerih je govorila v našem odgovoru in ki se nanašajo na predvajanje nemških pesmi, niso rezultat nasprotujočih ali pa netočnih podatkov med obema organoma kot bi se to lahko iz našega odgovora razumelo, temveč se je dopolnjevalo na osnovi kasnejših ugotovitev.

Naša zbornica je v sodelovanju z organi oblasti in državne uprave in z vsostranskim razumevanjem uspešno reševala nasprotja, ki so se v določenem obsegu pojavila in ni nobenih osnov, da bi se izražala ali razumevala v objavljenih člankih kakršna koli druga tendenca, ki bi škodovala skupnosti in ugledu njenih organov.

Upravni odbor TGZ

na ureditev po izvršeni adaptaciji grofijskega poslopja.

S študijsko knjižnico je združena tudi čitalnica, v kateri so razvrščena strokovna in znanstvena dela, kakor revije, slovarji, leksikoni in razni priročniki, da so čim bolj pri rokah. V obliki obvezne dostave vseh tiskanih primerkov v okviru LRS ima poleg domačih z naročenimi inzemsimi revijami nad 100 revij in časopisov.

Inozemske revije so strogo znanstvene in strokovnega značaja, zaradi česar bi knjižnica brez njih izgubila na pomenu. Ko je bil mestni ljudski odbor in zbor proizvajalcev v dvomu, če le-te drage revije ne služijo občinstvu kot enemu, marveč samo posameznim redkim obiskovalcem in bi knjižnica lahko izhajala tudi brez njih, se ni izjavil proti podpori, marveč je sklenil vse ustroj študijske knjižnice je temeljito preučiti, za kar ima popolno pravico in dolžnost.

Da so te (inozemске) revije res strokovnega in znanstvenega značaja in torej zelo koristne, naj navedemo imena najvažnejših: 1. Stahl und Eisen (4-dnevnik); 2. Deutsche medizinische Wissenschaften (mesečnik); 3. Die Naturwissenschaften (mesečnik); 4. Kosmos; 5. Technische Rundschau (švicarski tednik); 6. Biblos (avstr. bibliografska revija); 7. Carinthia (Celovec); 8. Steirische Zeitschrift des historischen Vereines für Steiermark; 9. Metallurgia (angl. mesečnik); 10. The National Geographic Magazine (angl. mesečnik); 11. Revue generale de mecanique (francoski mesečnik); 12. L'architecture d'aujourd'hui (francoski dvomesečnik); 13. La revue teatrale (francoski četrtletnik); 14. Arts et Spectacles (francoski mesečnik); 15. Le Monde (neodvisen francoski dnevnik in tri ruske tehnično-naravoslovne revije.

Ze naslovi sami povedo, katere panoge znanosti zasledujejo in da je njihov izbor priročen našim gospodarskim in kulturnim potrebam.

Nabavo inozemskih del oskrbuje Državna založba ter jih kupuje s prostimi devizami, ki so mnogo dražje kakor je uradni tečaj ustreznih valute. Revije so bile naročene brez predhodnega obvestila, da bodo morale biti plačane na ta način, to je po srednjem dnevnem kurzu. Za to torej štiri do šestkrat dražje, kakor so bile lani. Angleška in francoska revija stane vsaka po 20 do 21 tisoč dinarjev. Z dvigom tečaja nemške marke so se zelo podražile tudi nemške knjige in revije.

Pozicija knjižnice za nabavo vseh knjig in revij znaša 270.000 din. Če bi torej iz tega sredstva plačevali inozemske revije, bi za domača dela ne ostalo nič. Za vezavo knjig potrebuje knjižnica velike vsote. Samo za vezavo 150 knjig je morala plačati 120.000 din. Naj pripomnim še to, da so bile inozemske revije naročene pred novimi deviznimi ukrepi in da je naročilo obvezno za vse leto in ga zato med letom knjižnica ne more preklicati ali odpovedati.

Ce je študijska knjižnica zaprosila za izredno podporo v navednem znesku, se je s tem hotela zavarovati pred novim arbitražnim postopkom, ki bi nujno sledil ob koncu drugega polletja. V takem položaju pa se ne nahaja sama celjska, marveč vse ostale študijske knjižnice. Prepričani smo, da bi zadeva z devizami v kratkem urejena, tako da bi inozemski tisk plačal z devizami po uradnem tečaju, kar bi privedlo do normalnega trgovanja s tujino. Ne moremo pa zastopati stališča, da so nam inozemske revije nepotrebne. Nasprotno, prav sedaj, ko se je začela razvijati naša industrializacija in ko imamo široko razpredeno trgovino z inozemstvom, ko so v naših srednjih in visokih šolah uvedeni jeziki naprednih narodov, inozemske strokovne in znanstvene literature ne moremo pogrešati.

Ugovor, da inozemski tisk ne služi širokim plastem našega občinstva, ne zadeva knjižničnega vodstva in uprave, marveč so to krivi pretni prostori, saj delajo naši knjižničarji kar v čitalnici, ki služi za oboje hkrati. S tem je ovirano delo knjižničarjev pri urejanju in čitalce, ki študirajo, ker imajo sredi urejevalcev le nekaj mir in razpolago. Šele tedaj, ko bo z adaptacijo urejena nova, prostorna in ves dan odprta čitalnica, bodo lahko segali po čitru tudi ljudje, ki v svojem službenem času ne morejo zahajati v knjižnico. Zaradi trenutnih tehničnih ovir ne kaže reducirati najpotrebnejših del, ki jih taka knjižnica mora imeti, če hoče korakati s tokom časa in razvoja tehnike in znanosti. Niti ne dvomimo, da MLO ne bo našel sredstev, s katerimi bo rešil trenutne težave študijske knjižnice.

Poudariti je treba, da Državna založba kot posredovalka pri tem ne išče nikakega dobička, marveč te knjižnice z vso svojo močjo podpira. Najtežje je vprašanje adaptacije poslopja stare grofije, to je skupne stroške knjižnice in muzeja. Izvršila se bo v 6 etapah in s prvo etapo bi se naj pričelo že meseca septembra. Z njo bo knjižnica pridobila svojočasno čitalnico, dokler ne bodo izvršene etape. Vsa dela je prevzelo mestno gradbeno podjetje Graditelj in od njega je sedaj odvisno, v kolikem času bodo potrebna dela izvršena. Ko bo prenovljeno in preurejeno vse grofijsko poslopje, bo knjižnica zasedla novi muzej pa stari del poslopja. Šele tedaj bo študijska knjižnica lahko nemoteno vršila svoje kulturno poslanstvo in šele tedaj bomo občutili vrednost njenega bogastva, ki ga sedaj zbiramo z velikimi finančnimi žrtvami. Pogrešali bomo vse tisto, kar bi sedaj zaradi denarnih težav mogli opustiti ali zamuditi.

Tudi glede adaptacije tega poslopja je bil MLO na stališču, da je treba z deli pri prvi etapi takoj pričeti. Študijska knjižnica je poleg novega gledališča za Celje kot gospodarsko in kulturno središče velikega savinjskega bazena ena izmed najpomembnejših ustanov in pridobitev.

Josip Kotnik

PREŠERNOVCI V OKOLICI KOPRA

Naše morje je nekaj čudovitega. Tržaški zaliv in morje nad njim — kristalna. Kakšna razlika med mrkim deževjem, ki nas je spremljalo v notranjosti Slovenije, ko smo odpotovali, in sončnim biserom — Primorjem. Vse to tem bolj čutiš, ker veš, da se Primorska pripravlja na svoj največji praznik. Nehote se vključiš v razpoloženje in v predpriprave na skorajšnje slavnostne dni, čim zajame človeka zagone, a obenem veličastni Kras. S takimi vznemirjenimi občutki sta pripotovali skupini 24 + 10 članov SKUD »France Prešeren« za ta okraj v kaj nenavadnem sestavu, tamburaški (24) in harmonikarski (10) orkester pod vodstvom resnega in umirjenega vodje tovariša Janka Hudevarja in izredno vedrega (kljub hudemu »čarovniškemu strupu« — naj tovariš majhni indiskreciji oprosti!) Cirila Rakuše, v Koper na povabilo Zveze kulturnih društev.

Primorska pravzaprav že proslavlja. V vseh krajih gostujejo kulturne skupine, domače in iz notranjosti Slovenije. In ko smo tako kot gosti pripotovali v Koper, je bilo, kot da bi udaril po čebelnjaku. Nehote prislusneš telefonskim razgovorom odgovornih organizatorjev. »So prišli — zadeva je v

redu — poskrbite, da se počutijo najbolje — takoj na domovanje, da se spočijejo« itd. itd. Skratka, takoj začutiš, da so zadevo resno zgrabili v roke, saj tu je treba zadovoljivo rešiti vprašanje vidnega poudarka in izraza praznovanja prve desetletnice svobode, ne samo na Okroglicah, temveč po vseh krajih prelepih sončnih predelov naše junaške Primorske. Takoj nam je bil dodeljen vodja za vse dni našega bivanja v Kopru, ki je odlično rešil svojo nalogo, tako da je zboroma ostala samo skrb za nastope.

Koper, zelo živahno upravno, kulturno in gospodarsko središče tega predela, si je že nadel slavnostno obleko. Slavoloki, vrste zastav ob cesti, parole kot: Nikdar več pod Italijo — Maj pju sotto l'Italia — Živel heroj Tito — Wiye l'eroi Tito — Nikoli več ne bomo podlagi tujčevi peti — itd., seveda vse dvojezično zaradi italijanske narodne manjšine. Mnogo je tudi dvojezičnih lepakov z navodili za Okroglice.

Trg maršala Tita v Kopru. Promenadni koncert ob dvajseti uri. V arhitektonsko prekrasni Loggii sta pripravljena oba zbora v belih bluzah ali srajcah z modrimi kravatami, jarko osvetljena, medtem ko je sam trg teman,

obdan od zanimivega pročelja stare palače, sedaj MLO Koper, čudovite fasade sodišča in pročelja cerkve z zvonicom in razsvetljeno stolpno uro kot nekakšnim slučajnim kronometrom. Nad trgovim globoko nočno nebo, rahlo presekanom z utripi tržaškega svetilnika. Impozantna slika, ki prikuje vsakega sprehajalca. Komaj zamre odmev zadnjega udarca zvonca ob osmi uri, zavzame preko akustičnega trga prvi zvoki koncerta tamburašev in pozneje harmonikašev. Kaj bi dalje navajal — sprehajajočega se občinstva vedno več, aplavz se stopnjuje in ko utihne po koncertu zadnji akord in aplavz, ljudje stoje in stojijo obrnjeni k Loggii in se prično razhajati, ko v loži ni nobenega koncertanta več. Nikdar nisem kaj takega videl ali doživel. In koncertni finale v Kopru. Splošno zadovoljstvo, izredno razpoloženje obeh ansamblov po prodornem uspehu, takojšnje povabilo na snemanje na magnetofonski trak v radio Koper, neizogiben družabni sestanek na okrajnem ljudskem odboru in podobno.

Boršt, majhna vasica s štiristopetdesetimi prebivalci, visoko in globoko v notranjosti, se je spontano pripravila na naš obisk, saj je v svojem obstoju prvič doživela koncert. Kljub temu, da je vasica majhna in maloštevilna, si gradi zelo lep zadržni dom. V dvorano, ki je še v surovem stanju, je prihitelo mlado in staro, da nas uvodoma pozdravi in okiti, bogato obdani s priznanjem in na zaključku, s kolektivnim

zbiranjem zemskih dobrot, pogosti. Silna neposrednost veje iz tega izključno slovenskega življa. Ob vabilih, naj jih ponovno obiščemo, ob prizadevanju, da nam to z gostoljubnostjo dokažejo, smo se poslovlili od tega kraja, obdane z lepimi vinogradi in figovimi nasadi. Istočasno so harmonikarji obiskali Škoflje, vas, ki jo je »pravična« razmejitev presekalala dobesedno na dvoje in še večji del je onkraj. Tako je le redkim (ne vem, na kak način) Slovenem iz dela vasi cone A uspelo, da so se udeležili koncerta, ki je bil v sklopu akademije, v kateri je tudi sodelovalo koprsko gledališče z Borovo »Težko uro«.

Ni si lahko predstavljati vas, ki ima nižjo gimnazijo, nogometno društvo, majhen garnizon in prekrasen zadržni dom. To so Dekani. Se bolj pa je za njo nenavadno to, da je napovedala koncert za poldnevno uro in da je bila dvorana polna. Ker so še slike pozdravov in podobno ponavljale, jih ne bom opisoval, le to bi rad omenil, da je takoj po koncertu moral naš dirigent Janko dati izpne, zlasti organizatorične napotke za ustanovitev zbora, kar je seveda z veseljem tudi storil. Še isti dan sta oba zbora nastopila tudi v obmorskem mestecu Izoli, znanem po tem, da ima močno italijansko narodno manjšino, saj sta tovarni za predelavo rib »Ampele« in Arigoni v času Italije zaposlovali v glavnem Italijane. V mestu je tudi baza ribiške flotilje. Izreden

južnjaški temperament pa nam je skoraj onemogočil koncert. Ker je bil nastop na prostem v pristanskem delu mesta in je veljal za atrakcijo okvirnih prireditelj, se je zbrala okoli koncertantov množica, ki je tako tesno obkolila orkestra, da je dobesedno slonela na igralcih. Tako sta morala zbora po bencini za hišno steno, da sta vsaj malo lahko zadihala, vsekakor pa s težavo odigrala koncert. Prijetno me je presenetilo tudi to, da so dekleta pripevala vsem partizanskim in narodnim pesmim, ki sta jih izvajala zbora.

V Izoli so Prešernovci turnejo zaključili. V treh dneh bivanja na morju sta zbora priredila tri skupne koncerte in dva ločena. Pišči prosti čas pa je bil izkorisčen za ogled muzeja, gledališča in izredno bogate mestne knjižnice ter ostalih zanimivosti mesta Kopra.

Nad vse uspelo gostovanje, ki sta ga izvedla oba zbora in ki je zapustilo v časih nepozabne vtise, saj je večina njih prvič bila v teh predelih, je odkrilo še eno in važno spoznanje. Ne pozabimo na to naše zvesto ljudstvo, ki je v nenehni borbi, da se osvobode še ostali predeli te zemlje. Nudimo mu vse, kar koli je mogoče. Tako bo izginilo tisto vznemirjenje, ki se polasti vsakega zavednega Slovenca in Jugoslovana posledno in bolešno in ga neprestano tlačijo ob pogledu na bližnji neosvojeni del naše zemlje in na naš Trst.

Z. A.

Tribuna

OLEPŠEVALNEGA DRUŠTVA V CELJU

NOČNO RAZGRAJANJE PO MESTNIH ULICAH

Zadnje čase je vpitje in razgrajanje po Jenkovi, Kersnikovi, Oblakovi, Ulici 29. novembra in Drapšinovi ulici na dnevnem redu.

To nečloveško obnašanje raznih pijandur traja celo do 2. ure zjutraj in ne da ljudem spati. Pijanci lomijo drevje obcestnih nasadov, rušijo ograje in tudi človek, ki bi jih opozoril na tako početje, ni varen pred insultiranjem. Izgleda, da ti divjaki niso domačini, ker človek od olikanega Celjana takih dejanj in tako težkih pijančevanj ne bi mogel pričakovati, temveč da so to najbrž prišleki, sezonski delavci, ki jih je sedaj polno na cestnih in stavbnih delih. Najhujši nočni nastopi se pojavljajo ob sobotah in nedeljah ob priliki izplačevanja zaslužka.

Brebivalci tega mestnega predela so se obrnili na Olepševalno društvo, ki je predstavnik tudi celjskih turističnih krogov, da bi vplivalo pri predsedstvu mestne občine, da bi s čuvaji nočnega miru, t. j. z ljudsko milico, poskrbelo za javni red in mir v nočnih urah.

V Celju gostuje stalno precej naših letoviščarjev in precej tudi izomcevec, ki bodo po teh porajanjih odnesli precej slabe vtise iz Celja kot turističnega centra. Zlikovci, ki so polomili in poškodovali javne nasade — iz polne podivjanosti so polomili v drevoredu Drapšinove ulice sedem lipovih dreves — naj se po izsleditvi najstrožje kaznuje in obsoji na povračilo povzročene, skoraj neporavnane škode.

Olepševalno društvo Celje.

Člane Olepševalnega društva, ki so že plačali članarino za tekoče leto, vabimo, da dvignejo čimprej državstvene legitimacije, in sicer v društveni pisarni v Domu OF, Titov trg, pritličje levo (poprej soba Lovskega društva) med 11. in 12. uro dopoldne.

Tisti člani pa, ki članarine še niso poravnali, naj to čimprej storijo in s tem utrdijo društvu moč za nadaljnja dela za olepšanje mesta Celja.

Olepševalno društvo Celje.

Naš stalni opazovalec, ki nas obvešča o važnejših spremembah po mestu, se je pohvalno izrazil o delovanju »Stavbne zadruge« v Jenkovi ulici, ki je lično obnovila hišne fasade teh svojih hiš. Ker poznamo težnje te zadruge za olepšavo našega mesta, bi ji položili na srce, da končno vendar že odstrani izgled tega okoliša kvareče kurnike in zajčje hleve, ki še vedno stojijo na združnih vrtovih ob savinjski progi.

Posebno pa prednjači razdrapan kur-

nik in zajčji hlev ob Kersnikovi ulici pri hišni številki 12, ki v poletni vročini povzroča neznosen smrad, ki se ga ovoha tudi že na ulici.

Nič bolje ne izgledajo dvorišča pri hišah stanovanjskega bloka ob Kersnikovi in Tkalski ulici preko železniške proge. Tudi tukaj naj Uprava državnih stanovanjskih zgradb nujno napravi red in naj ne čaka konca tega leta, ko bo že uredba prepovedala obstanek kurnikov in svinjakov na dvoriščih in javnih prostorih.

Olepševalno društvo Celje.

OBSOJANJA VREDNO POČETJE PONOČNJAKOV

V eni zadnjih noči so ponočnjaki polomili pred II. osnovno šolo na cesti ob potoku Koprivnica več novo posajenih lipovih dreves. Na Jožefovem hribu so zbili na tla napisno tablo, ki prepoveduje kolesarjenje po cesti za tovarno Toper. Na poti pa so jim tudi klopil na Kalvariji, ki so jih hoteli izruvati, kar pa jim ni popolnoma uspelo, ker so močno postavljene. Priporočljivo bi bilo, da bi oko postave večkrat v nočnem času pogledalo v razne predele našega mesta, kjer ponočnjaki skušajo uganjati svoje orgije in delati škodo na ljudskem premoženju.

KAKO DOLGO ŽE STOJI ZIDARSKO OGRODJE V ZIDANŠKOVI?

Že pred 5 meseci in več so se namenili za popravilo bivše Zumerjeve gostilne v Zidanškovi ulici. V ta namen so takrat postavili vzdolž vsega pločnika za pešce visoko zidarsko ogrodje, — stebrovje in deske, ki že ves čas stoji tam in silno ovira promet. Omenim le, da je nasproti podjetja »Vino«, da tu stalno stoji tovarni avtomobil in druga prevozna sredstva za nakladanje in razkladanje ter je zaradi tega na tem mestu ulica zožena na 3 do 4 metre. V bližini je gostilna, so trgovine in mnogi obrtniki, skratka promet je zelo velik. Vse se pa tišči zaradi omenjenega zidarskega ogrodja na to malo, ozko prehodno ulico.

Le srečnemu naključju in discipliniranosti pešcev se je zahvaliti, da se do sedaj tu še ni pripetila kakšna prometna nesreča, ki bi lahko zahtevala tudi žrtve. — Brebivalci Zidanškove ulice apeliramo na merodajne organe, naj se zdramijo in naj po 5—6 mesecih prično z delom, ali pa odstranijo že postavljeno zidarsko ogrodje, ker malomarnost nekoga se bo kruto maščevala in nekdo bo za eventualno prometno nesrečo na tem mestu težko odgovarjal!...

F. K.

Iz Celja...

»SNAGA«

ki skrbi za snago, oziroma tisti, ki so pri »Snagi« odgovorni za snago, naj bi v teh suhih dneh šli vsaj enkrat po Mariborski cesti, a ne do Tovarne emajlirane posode, malo naprej — in prepičani sem, da se nikdar več ne bodo podali na to najbolj prometno cesto. Saj vsako minuto pelje avto — na cesti pa prahu, da pride domov kot minar. Prosimo, nikar ne hodite na to pot, pošljite raje škroplilni avto vsaj dvakrat dnevno, podaljšajte škropljenje na tej cesti vsaj nekaj sto metrov nad gosto naselbino Mariborske ceste — vsaj do Zgornje Hudinje. JKČ

TRAFIKA V PREŠERNOVI ULICI

Kakor znano, je v Prešernovi ulici trafika in v tej trafiki sta dve prodajali, ki se spričo tega, da traja delovni čas od jutra do večera, menjata. Toda ne gre za to. Gre za to, da tam nekaj ni v redu; predvsem ne z niško »Moravo«. Stevilo »dvajset« je namreč zelo elastično, kar pomeni, da se giblje, kakor se na svetu pač vse giblje, z drugo besedo, »ljudska demokracija« je osvojila tudi to trafiko, ali bolj konkretno, »eno« od obeh prodajalk.

V kakih petnajst primerih sem namreč točno štrikrat zadel na neko tobačno mahinacijo, ki nikakor ni mogla biti niti ni bila slučajna, temveč gotovo preračunana. Štrikrat sem namreč dobil v nekakem aritmetičnem zaporedju — zanimivo, zmerom pri eni in isti prodajalki! — namesto dvajset cigaret: 18, 17, 18, 17!

Navsezadnje mi tudi ne gre za tistih bore deset cigaret (v nasprotnem primeru bi se že potrudil, da bi bilo prav), toda gre za princip, ki žali osnovno poštenost in ki je preveč viden, da bi mogel uspevati ter mu je zato treba posvetiti primeren konec. —R-O—

DA NE BO POSPLOŠEVANJA — PA KONKRETNO

Pred kratkim so zborovali zastopniki celjskih trgovskih podjetij in med drugim obsodili posploševanje napak trgovske mreže. Njihova pritožba je bila umestna, saj posploševanje napak ne vodi k njihovemu izboljšanju, marveč v resnici lahko jemlje spodbudo k večjemu in boljšemu delu. In da ne bo posploševanja — konkretno.

Bilo je v ponedeljek, dne 31. avgusta, okoli 10. ure dopoldne v trgovski poslovalnici »Savica« (Potrošnik) na Trgu V. kongresa 10. Ko je kupec že prejel

naročeno blago, se je med njim in svetlolaso prodajalko razvil tale dialog:

Kupec: »Ali imate olje?«
Prodajalka: »Dobimo ga jutri! Toda, ali ste naša stalna stranka?«
Kupec: »Ne stalna, marveč priložnostna.«

Prodajalka: »Potem pa ne vem, kdaj dobimo olje. Morda šele čez nekaj dni.«
Epilog: V torko, naslednji dan, so v tej poslovalnici olje prodajali. Neka »stranka« ga je ta dan dobila in plačala v istem trenutku, ko je ista prodajalka istemu kupcu rekla — olja ni več!

Mislimo, da je vsak komentar odveč!

V ZIDANŠKOVI ULICI

V Zidanškovi ulici 27 so trije registrirani obrtniki, ki izpolnjujejo svoje obveznosti do skupnosti — plačujejo predpisane davjate.

V isti hiši v drugem nadstropju pa živi že dalj časa in nič manj kot dve leti krepko šušmari neka šivilja. Promet je pri njej zelo dober, stranke vseh vrst in poklicev se pridno zglašajo, ona pa kasira — pobira denar, od katerega nikomur razen sebi, najmanj pa skupnosti, ne odvaja niti dinarja.

Prav je, da je pri nas vsakdo zaposlen in da dela po svoji zmognosti, prav je pa tudi, da ima vsakdo primerne obveznosti do skupnosti.

Dve leti stalnega dela, brez davčnih ali kakršnih koli drugih obveznosti že nekaj prinese in tudi nekaj pomeni. Moralna dolžnost tudi te, že dolgo časa neprijavljene šivilje kakor tudi vseh drugih njej podobnih mora biti, da se materialno oddolži državi tako, kakor naši zakoniti predpisi določajo in kakor to v pretežni večini delajo drugi obrtniki, ko plačujejo davek in druge davjate. K.

SUROVOST BREZ PRIMERE

V nedeljo je popivala neka družba v gostilni v Zavodni. Med dvema navzočima ženskama se je pričel prepir zaradi moža ene teh dveh. Ko se je žena tega moža odstranila, ji je druga sledila s svojo hčerko. Ob Voglajni sta zadnji dve napadli prvo in jo takoj pretepli, da je v krvi obležala nezavestna. Z rešilnim avtomobilom so jo odpeljali v bolnico. Nad tako surovostjo, ki zahteva primerno kazen, so se vsi zgržali.

PROMETNA NESREČA

Na Mariborski cesti je v ponedeljek osební avtomobil podrl nekega mlaj-

šega kolesarja, ki je obležal s težjimi poškodbami. Avtomobilist je dečka takoj odpeljal v bolnico. Koga zadene zaradi nesreče krivda, bo dognala preiskava. M. Č.

IZ ŠMARJETE

Po vaseh občine Škofja vas so bili te dni zbori volivcev, na katerih se je razpravljalo tudi o priključitvi občine k mestu Celju. Večina volivcev se je izrazila za priključitev, le nekateri so ugovarjali, češ da bodo potem morali plačevati razne visoke pristojbine, kakor kanalizacijo itd. Jasnó je, da so s takimi pripombami uganjali le demagogijo. Na zborih volivcev so se čule tudi pritožbe glede predpisovanja davkov. Neka stranka je predložila uslužbencu na občini potrdilo, da ima 1 ha in 80 arov obdelovalne zemlje, davek pa ji je bil odmerjen za 3 ha in 60 arov. Njena pritožba na občini se ni rešena, dasi je bila že davno vložena.

Gibanje prebivalcev v Celju

od 24. do 30. 8. 1953

V tem času se je rodilo v Celju 20 dečkov in 21 deklic.

Poročili so se:

Lorger Stanislav, študent iz Celja, in Završki Jožefa, študentka iz Šmarja pri Jelšah.

Umrli so:

Braško Ernest, upokojenec iz Celja, star 60 let; Podergajs Katarina, gospodinja iz Celja, stara 66 let; Arčan Antonija, delavka iz Celja, stara 58 let; Spegel Mihael, otrok iz Vitanja, star 4 mesece; Škočir Neža, gospodinja iz Celja, stara 87 let; Klemenc Elizabeta, gospodinja iz Celja, stara 78 let.

Iz sodne dvorane

NEREDNOSTI V SKLADIŠČU PODJETJA »TOBAK« V CELJU PRED SODIŠČEM

Leta 1952 je prevzel posle skladiščnika pri podjetju »Tobak« v Celju Jože Čretnik. Pod Čretnikom so vladale v tem skladišču prav anarhične razmere, zaradi katerih se je znašlo na zatožni klopi pet obtožencev. Čretnik si je prisvojil postopoma večje količine raznih cigaret, ki jih je po drugih osebah vnovčil, si pridržal večje vsote denarja, ki jih je kasiral za tobak, ni dostikrat vodil evidence o izdaji tobačnih izdelkov in vžgalic iz skladišča in zagrešil je tudi več drugih nepravilnosti.

...in zaledja

IZ ŠENTJURJA PRI CELJU

Na naš lepi Šentjur so prebivalci res prav ponosni. Vse se tu razvija v zelo hitrem tempu. Vodovod in električno razsvetljavo so si občani oskrbeli skoro v vsako hišo in še tako zakotno hribovsko kočico že pred 25 leti. Kmetijstvo in sadjarstvo je tudi prav dobro razvito. Kratek izprehod po Šentjurju pa nudi vsakomur sliko iz dobre in senčne strani. Kako potrebne so nekatere hiše in poslopja popravila ter beleže, naj bodo na tem mestu navedena le imena nekaterih lastnikov, n. pr. Jugova, Žerjavova, Baštevčeva, Smoletova, Romova, Novakova-pošta, kjer so še vedno vidni sledovi težkih partizanskih borb s takratno švabsko žandarmerijo, Praunzajčeva, Gerzinova, Artmanova. Občinski ljudski odbor je vsem takim že davno od tega razposlal pozive, da si uredijo in obnovijo svoje hiše, toda zaželenega uspeha ni bilo. Kazalo bi, poslužiti se primernih sankcij...

Naj služi za vzor lepo prenovljena Bohorčeva hiša in župniščno poslopje, zgrajeno že leta 1780. Popravljajo tudi Saudovo hišo v bližini šole. In še cerkev bodo s prostovoljnimi prispevki popolnoma preuredili in prebelili. Vidi se, da je povsod treba le malo dobre volje!

Zelo kričeč primer je osnovna šola samo. V letih 1908—1909 pod pokroviteljstvom dr. Josipa Povaljeja zgrajeno impozantno šolsko poslopje, ki spada med največje in najlepše v Sloveniji, je tako rekoč izročeno propadanju. Omet je popustil, žlebovi propuščajo, okna bodo začela trohneti, železna ograja okrog šole je zarjavela, skratka, kakor da se nihče več ne briga za njeno po-

Cede Alojz je v svojstvu šefa skladišča v Celju uničil uradno listino s tem, da je meseca oktobra 1951. leta zavrzel tri izvode popisa zaloga tobačnih izdelkov v trafiki Prinčič v Laškem ter v istem času sestavil skupno s Koželj Stanetom lažen popis v treh izvodih, v katerega je vnesel 50.000 cigaret »Kosmaj« več, kakor jih je v inventurno polo vnesel Prinčič, ta popis opremil z imenom in podpisom Prinčiča. En izvod je dostavil podjetju »Tobak-Ljubljana« zaradi izposlovanja regresa, drugi izvod odposlal OLO Celje, tretjega pa izročil v uporabo knjigovodstvu skladišča v Celju. Narodna banka je regres 50.000 din izplačala. Tudi drugače je bilo njegovo poslovanje nemarno. Ko se je izkazal v skladišču primanjkljaj, tega ni javil dalje. Primanjkljaj se je zaradi takega poslovanja Čretnika in Cedeta vse bolj večal in je dosegel višino 202.177 din. Za ta znesek je bilo oškodovano podjetje »Tobak-Ljubljana«.

Jager Viktor je prejel od Cede Alojza nagrado 1000 din, dasiravno je vedel, da je Cede ta denar pridobil iz nekega nepoštenega posla. Kot blagajnik podjetja »Tobak« v Celju, si je prisvojil iz blagajne podjetja 2184 din, uničil pa je še neki račun, glaseč se na 1000 cigaret »Morava«.

Zagovarjala sta se še Ramšak Ferdo in Hercig Miroslav, ki sta od Čretnika prejela v razpečevanje cigarete, dasiravno sta vedela, da jih Čretnik ni pridobil na pošten način. Okrajno sodišče je vseh pet obtožencev spoznalo krive in so bili obsojeni: Čretnik Jože na 1 leto in 6 mesecev zapore, Cede Alojz na 1 leto in 4 mesece zapore, Jager Viktor na 8 mesecev zapore, pogojno za dobo enega leta, Ramšak Ferdo na 1 mesec zapore in Hercig Miroslav na 10 dni zapore. M. Č.

ELEKTRIČNE ŠTEVCE SI JE PRISVAJAL

Kolar Jože je 22. septembra 1952 vzel iz zaklenjenega Mladinskega doma v Rogaški Slatini električni števec, vreden okrog 6000 din. Meseca novembra istega leta si je v dvorani Gasilskega doma v Rogaški Slatini prilastil najmanj 10.000 din vreden električni števec. Okrajno sodišče v Celju je Kolarja obsodilo na 8 mesecev zapore.

pravilo. 45 let ni bilo na tej šoli, ki naj bi bila v ponos vsem onim, ki smo jo nekoč obiskovali, kakor tudi današnjemu šolskemu rodu, nikahki pomembnejših renoviranj. Nasproti stoječi, novozgrajeni Zadržni dom nudi v svoji mogočnosti s te strani dokaj neprijetno, porazno podobo. Že pred meseci je bilo govora v »Savinjskem vestniku«, naj se šola v času letnih počitnic temeljito popravi. Počitnice se bližajo h koncu, a naredilo se ni ničesar!

In še to! Velik vrt pred šolskim poslopjem je izpremenjen in nahajališče plevela, od teh pa trije uslužbenci. — Vzrok, da se v Vojniku za udeležbo ne prijavljamo, pa je tale: Trinajst članov našega kolektiva se ni moglo udeležiti proslave v Rogaški Slatini ob priliki odkritja spomenika Borisu Kidriču, ker dopisnik, kot najbolj agilen član takratnega pripravljalnega odbora ni bil sposoben preskrbeti prevoza ter so se prijavljenci razočarani morali vrniti domov.

Zavest našega kolektiva pa se kaže v uspehih podjetja, kjer se pozna, da je tu zaposlenih 13 borcev, ki za časa NOB niso videli dopisnika v svojih vrstah. Delovni kolektiv je nad takim početjem in lažnim prikazovanjem naše socialistične zavesti v javnosti zelo ogorčen ter bo zahteval zadoščenje.

Delovni kolektiv.

NAJ BO RESNICI ZADOŠČENO

Zaradi pomanjkanja prostora smo se odločili, da damo kratek odgovor piscu članka v Slov. poročevalcu od 1. 9. t. 1. in Savinjskemu vestniku z dne 29. 8. t. 1. podpisani s kratko S. L. V svojem članku napada poslovanje našega podjetja in s tem obrekuje celoten kolektiv, ki z njim upravlja. Zaradi te žalitve bomo povzeli proti piscu tudi ostrejša korake. Smatramo, da je tisk tista tribuna, ki mora o vsem točno informirati javnost. Toda preidemo k dejstvu.

Pisec članka S. L. »Iz Vojnika« od 29. 8. t. 1. Savinjskega vestnika in Slov. poročevalca od 1. 9. t. 1. je našel v drž. trg. podjetju »Potrošnik« Vojnik okrog 100 kg pokvarjenih klobas, ki so baje vzrok, da uslužbenci in nameščenci ne dobimo 100% plač, temveč samo 80%.

Dvomimo, da je pisec za to navedbo našel verodostojen dokaz, temveč je to neke samo »ujel« od kakšne »rekla« — slišala. Da so se klobase pokvarile je res, toda ne pri nas, nego so te klobase v pokvarjenem stanju že prispele.

Mladinska knjiga

► KNJIGARNA IN PAPIRNICA ◀

CELJE, Stanefova 3

SOLSKKE KNJIGE — VSE SOLSKE
POTREBSČINE — TISKOVINE
VELIKA IZBIRA ANTIKVARIČNIH KNJIG
ODKUPUJEMO ANTIKVARIČNE KNJIGE

NA DROBNO
NA DEBELO

Telefon 21-93

Skok na nova mesta

Sport, zopet sport!

Bo kar držalo. Beseda, se reče, pismo je o športu. Vse govori in piše o športu, reprezentancah, ekipah, rekordih, nalogah, prvakih, junakih, asih in klasih in kaj vem, kaj vse še premore športni besednjak. Vse, kar se šteje med civilizacijo povzdiguje šport in malikuje krono športa — nogobrc. Kje bi smeli zaostajati mi! In tudi ne zaostajamo. Ko sem ono leto oblekel sukno belo in pripasal sabljico, nisem skozi dva meseca opoldne in zvečer pri mizi slisal druge ko besedo o vzorih in bojih na polju žogobrc. In naš tisk! Tri petine papirja odrađtuje na žrtvenik športa, četrto bo pa dodal, ko bo Odrad postal državni prvak! Bodo kmalu časi taki, da bo le tisti časopisnik kaj veljal, ki dobro športu bo pisati znal. Z novejšo izdajo mašnih bukev nisem na tekočem, spričo športne mrzlice pa skoraj ne morem misliti, da bi kaj prida shajale brez športne rubrike.

V zlatem veku športa je biti laik v športnih rečeh toliko ko nazadnjaško. Z nazadnjaštvom pa nobene žlahte! Mahnil sem jo tedaj na stadion med atlete. Pa ne zato, da bi se preizkušal z atletskimi kapacitetami. Kje pa! Dosti bolj skromno sem si dejal: »Fant, štirih metrov ne prekobil, čeprav polomiš še tiste palice, ki so jih drugi pustili cele. Tudi z atletskim Edijem si lahko pomerita kvečjemu trebuhu, nikakor pa ne v lučanju diska. Pač pa: tistiš se ti katero o športu.« Koj sem bil nared: »Bom, če bo kaj več sreče kakor z ono po narodni viži od Celja do Zalcu, kjer mi je škrtal (ali kateri zlodej) v svoji brcarski vnemi na petih mestih izbral cele vrstice, da sem potlej pri branju posmrkaval od toge in togote.«

O tri sto okroglih žog! Treba bo kmalu reči: zapik! Pa sem že zmeraj pri tisku. Tako je, če se ti jezik zavrti. Nehati ne zna. Ampak je tisk v službi športa in ga zelo goji, je tako rekoč že njegov sestavni del, zato je mu dajmo, kar mu sodi in športu, kar je športovega.

Mu naše mesto daje in šport ni ne-hvaležen, pa mu vrača milo za drago. Tako potlej imata oba s čim biti zadovoljna. Imajo športniki stadion, ki ni kar tako s prstom v uho. Mu ni ravnege v deželi, našim atletom pa tudi ne. Je prav zato prizorišče velikih srečanj domačih in tujih atletov. V bodočnosti bo pa še bolj znamenit, kakor napoveduje tisti okretni napovedovalec, ki vam številke in imena svetovnih kapacitet kar iz rokava stresa.

Je tedaj stadion atletom v ponos in mestu v okras in bo še bolj, ko ga bomo privezali na moderno cesto. Na njem so zasloveli naši atleti in poneli svojo in slavo mesta daleč čez domači plot. Bodi slava, če že mora biti! Je pa z njo tako ko s slabo barvo: zbledi rada in minljiva je. Trajnejši plod bo telesno in duševno zdrava mladina iz roda v rod. Ne le prvacom z rekordi, množici iskre mladeži naj služi stadion.

Sicer pa je s športom tako, da ga spremljata smola in sreča. Česa se pa ne prime smola! Saj zato je smola. Še pištolo je davila, da se ni in ni hotela skašljati v živčno torturo tekača na startu. Če se pri troskoku zmešajo okončnice in skakalec ne more razbrati, s katero nogo bi skočil, je to toliko ko smola. In s čim drugim ko s samo smolo je bil namazan mezinček tistega ska-

kalca, ki se je ko verica zavijtel čez štiri metre, potlej pa z mezinčkom zbil prečko. Se marsikje je bila posređi smola. Je pa s spako tako, da ni do-cela brez haska. Ko pokaže temu roge, da se potlej lahko obriše pod nosom za točke, vam pa drugemu sočasno postreže s točkami. Bi skoraj djali tako, da v smoli enega, vzplamti sreča drugega.

Sem pač moški in mi ni zamere, če sem rad poškilil k atletinjam. Joj, vam je krepak ta nežni spol! Kar respekt sem imel pred ekipo zajetnih, ki se je igrala z železno kroglico. Na tihem sem zahvaljeval usodo, da mi je že prilipila zakonsko polovico. Si kar nisem mogel predstavljati, kako bi držal vstric z žensko v petmetrskih skokih in kako bi se otepal letelih krožnikov po vzorcu diska; uteči pa takimle brzopetim gazdnam tudi ni kar tako preprosta figa.

Tako sem prekladal po glavi vsem lepim užitek nad videnim navzlic. Pa kar je res, je res: kar prijetno je bilo! Kadar se je publika na tribuni dvignila, sem se dvignil z njo in stegoval vrat. Tudi ploskal sem, se navduševal in spodbujal atlete: Hanc, Hanc... in I-gor, I-gor...

Zaradi jokajočega otroka, ki so ga starši zbudili, se mi je zganilo sočutno srce. Zaradi drena pri izhodu pa sem gotal žolč. Salabolt, čemu le služijo v Celju široka vrata, ko pa občinstvo povsod, na kolodvoru, v kinu, na stadionu poleg zaprtih velikih vrat spuščajo skoz ozka eden po eden kakor Kiklop jagnjeta?

Nič nerganja! Stadion je vsakomur povšeči, tudi atletin in — seveda atletinje tudi. Bom šel spet, ko pridejo v goste Finci in to po lepi novi asfaltni ulici.

Rado Guč

V ponedeljek, dne 7. septembra

OTVORITEV

POSLOVALNICE SARAJEVSKIH CIGARET

v Prešernovi ulici 5 (v pasaži)

V prodaji vse vrste priznanih cigaret, tobaka in vseh tobačnih izdelkov

Kadilci!

Obiščite nas in prepričali se boste, da naši izdelki najbolj ustrezajo vašemu okusu!

CELJSKE BODICE

JAJCA ZASTONJI!

Tam ob Kopriavnici — potočku, ki skromno pot skoč Celje išče, odlagajo stvari se razne, tako da raste tam smetišče.

Nedavno tjakaj pridrvel je kamion neznanega lastnika in je iztresel na smetišče zaboja čudna dva velika.

Pet tisoč jajc! Res neverjetno! Planili so otroci, žene s košarami in koži tjakaj, vsi misli in radosti ene.

O jajca, o prekrasna jajca brezplačno se v smeteh dobijo. Kaj že v deveti smo deželi, kjer taka čuda se godijo?

Res da bila je četrtna teh jajc klopotev, a ostala po kvaliteti in svežini so se močno odlikovala.

Če hodiš danes okrog smetišča, otroke srečaš nasmejane, ki vsi rumeni so pod nosom od jajčnikov — predobre hrane.

Podjetju za velikodušje in konkurenčnost brez primere — občudovanje in priznanje! Posnemajte! In brez zamere!

TRAGEDIJA CELJSKIH LOKALOV ali NOVA ŽLAMPARIJA

Učenec

Da zdaj, ko že na Celjskem vsak

vsak frkolin se ob boku luži, ko slednji birt pri vinu že slepari, jaz tudi v trop — ki narod skubi, plodove spravlja naše žlamparije, — se vrtniti želim, se mi ne čudi. Prijatelj, uči mene sleparije, koliko vode se med vino daje, odkrij mi cen visokih lepotic.

Natakar

Ak' so natakar biti želje tvoje, moj zlati uk poslušaj in zastopi, zapiši trdno ga v možgane svoje! Ak' hočeš kaj veljati v našem tropi, ljudi se boš kot hud'ga vraga, če pridejo v lokal jim čakanja natoči. Naj tvoja noga nič ne bo prenegla, nikogar nič ne prašaj, stoj in škil in včasih zehni kakor sita žaba. Ko po dveh urah gost že rogovili, počasi in lagodno k njemu stopi in mirno vprašaj: »Boste pili?« Brezbržno idi spet pa mu natoči med vino nekaj srotke vodene in potlej mu tako račun zarobi, da ga na licu mesta kap zadene.

Učenec

Uboge naše celjske oštarije! Ze duham vonj popolne polomije!

Za smeh in dobro voljo...

SPET NORMALNO STANJE...

— Hej, kako je prijatelj? Doma vse v redu? Že spet govorita? — Kot po navadi, prijatelj. Da, doma je vse v redu. Od včeraj jo že zopet poslušam.

TUDI ON JE MISLIL TAKO...

Irma sreča Erno. — Torej je le res, da si se poročila z Rudijem? Jaz sem mislila, da je bilo med vama le flirtanje. Erna: — To je tudi Rudi mislil...

Hočem, da se odpoveste svojemu položaju in da takoj odidete! Nič več dopusta ne potrebujem — saj bi ga ne mogel uživati, tudi če bi ga imel. Vedno bi bil v napetosti in v strahu, kaj boste priporočili kot sledeče. Vsakokrat, ko se spomnim da obravnavate ostrige pod naslovom »Vrtna arhitektura«, popolnoma izgubim potrpljenje in kontrolo nad samim seboj. Hočem, da odidete! Nič ne na svetu bi me ne mogel prepovoriti, da grem še enkrat na dopust! O! Zakaj mi le niste povedali, da ničesar ne veste o kmetijstvu?

»Da bi vam povedal, vi preklja za rž, vi zelna glava, vi sin kolera-be?! To mi je prvič, da slišim tako neokusno, brezčutno opombo. Povem vam, da sem sedaj že 14 let vseskozi v uradniškem poslu, in to-le je prvič da slišim, da mora človek kaj vedeti ali znati, če hoče voditi časopis. Vi repa! — Kdo pa piše dramske kritike za drugovrstne časopise? Kaj pa mislite? To dela skupina diplomiranih čevljarjev in lekarnarskih vajencev, ki prav toliko vedo o igralski umetnosti, kolikor vem jaz o pravilnem kmetovanju, in nič več! Kdo piše knjižne recenzije? Ljudje, ki še niso nikoli v življenju napisali nobene knjige! Kdo komentira delovanje vodilnih finančnih strokovnjakov? Vsekakor delajo to ljudje, ki so imeli najširše možnosti, da o tem — ničesar ne vedo! Kdo kritizira indijanske vojne kampanje? Gospodje, ki ne razlikujejo bojneje krika od šotora, ki še niso nikoli bili deležni tekmovalstva v teku z bojno sekuro kot nasprotnikom, ki še niso nikoli pobirali pušic iz teles raznih članov svoje družine, da iz njih naredijo večerni taborni ogenj! Kdo, mislite, piše pozive

Pristovšek Dušan:

Bilo je, preden sem se izgubil. Ze delj časa se je družbi odtujeval, vse dneve ga nisem videl, razen v šoli seve, pa tudi tam se je le po silili kaj pomenil, videl sem mu to v očeh, kajti besede in obraz je znal prilagoditi vsemu in vsem.

Nekaj ga je morilo, to sem torej srečno pogruntal in dobro se mi je zdelo, da sem. Toda če sem ga kaj spraševal in silil vanj, je še oči spre-menil v vsakdanjo podobo: »Beži no!

Mislil sem, da se je, bogve kako ne-srečno zaljublil, čeprav sem vedel, da ga mehki lasje in vlažne ustnice ne ganejo prav nič. In tistega lepega dne je prišlo na dan. Bilo je po srečnem koncu šolskega leta — sedmega v gimnaziji, srečnega, čeprav sem odnesel popravni izpit. Pa to je bilo res vse-eno spricho malih in velikih zadovolj-stev počitnic. Bilo je popoldne, sedel sem v svoji sobici in bral knjigo — naslova se ne morem spomniti več. Nič kaj ni bila vredna, pa razpložen sem bil tisti čas za šunt in sem jo bral.

Potrkal je na vrata, kot je imel na-vado — in ker jih je malone vrgel s tečajev, sem koj vedel, da je on. Vesel sem zagnal knjigo po tleh; bil sem prepričan, da ga je izpustila tista fi-lozofska bolezen, kakor sem temu de-jal in odprtel sem mu šel, kar sicer nikakor ni bilo v najini navadi. Ze na prvi pogled sem videl, da sem se mo-til. Sicer je imel zopet nekdanji lesk v rjavih očeh, le nekaj je bilo v njem, da sem se mahoma zresnil.

»Kaj pa je?« sem ga vprašal. Bežno mi je pogledal v obraz, nato se je sklonil po knjigo, pogledal naslov, polistal po njej in se smehljaj:

»Pusti to, greva.« »Kam vendar? Takole me vržeš iz udobnega naslanjaja; pa če bi se vsaj nato sam vanj vsedel, bi nič...»

Zarežal se je: »No, no, od kdaj imaš pa ti tak namazan gobec? Greva ven, na literček, v kako oštarijo... Se bova nekaj pomenila.«

Toda ni bil več »tistist«. Ta smehljaj ni bil tak, obnašanje ni bilo njegovo, še besede so se mi zdele, kakor bi jih iz knjige bral.

»No, pa greva,« pravim, »samo kam?« »Eh, kamorkoli.« Nepotrpežljivo je vrgel knjigo na mizo in je že rinil skozi vrata.

Sel sem za njim, zavila va prav v to krčmo. Spotoma sem še enkrat pre-mozgal vse morebitne vzroke njegove nenadne izpremembe. Uganil nisem nič novega, vse staro pa sem zavrgel. Ni-sem se mu upal pogledati v obraz; bal sem se, da zasledim v njem kaj stra-hotnega, kar še nisem bil odkril, od-kar se poznavam... Sedla sva, naročila in šele ko sva trčila »na zdravje«, sem se odločil, da mu držim pridigo in mu izprašam vest.

Začel je sam. »Duš, v vojni akademijo grem.« Strela z jasnega! Mar se je pekel zakrohotal?

Mehanično je udarilo iz mene: »Si nor?« — Samo to. Potem sem buljil vanj in precej neumen je moral biti takrat moj obraz, kajti zopet se je za-režal, nato pa si je natočil kozarec, ki je zazvenel, ko se je zadel ob njega s steklenico — roka se mu je za spo-znanje tresla — ga zvrnil in me po-gledal:

»Nisem prišel poslušat neslane pri-dige (to je žolčno poudaril) — ampak po slovo, razumeš? Sam sem stokrat premislil, neštetim »odločujočim fak-torjem« sem že razlagal. Sit sem vprašanj, sit ugovorov, ki... so zaman. Od-

za antialkoholizem? Vendar ljudje, ki se — vsaj do groba — nikoli več ne bodo stregnili! Kdo pa so uredniki kme-tijskih časopisov? V glavnem so to vendar ljudje, ki se ponesrečijo na li-niji poezije, na liniji kriminalnega ro-mana, na liniji senzacionalne drame, na liniji lokalnega urednika — in končno padejo v kmetijstvo — le kot v začasno pribežališče grešnikov, da ne pridejo kar takoj v ubožnico! Vi i nikar ne poskušajte govoriti meni o novi-narstvu! Gospod, šel sem skozi to šolo od alfe do omega, in povem vam: čim manj kak možakar ve in zna, tem več hrupa dviga, in tem višjo plačo pre-jeva. Bog ve, da, če bi bil jaz bedak, namesto da sem — žal — kultiviran človek, ali če bi bil nesramen, celo plašen, lahko bi si bil ustvaril ime v tem mrzlem, egoističnem svetu, i me, ki bi zvenelo! Odhajam, poslavljam se, gospod. Odkar ste tako ravnali z ma-no, seveda hočem absolutno proč! To-da — jaz sem svojo dolžnost storil. Iz-polnil sem pogoje svoje pogodbe, ko-li-kor so mi le razmere to dovolile. Re-ke-l sem, da lahko povzročim, da po-stane vaš časopis zanimiv za vse slo-je — in to sem storil. Rekel sem, da lahko dvignem vašo naklado na 20.000 izvo-dov — in če bi le imel še dva tedna na razpolago, bi to tudi lahko storil! In pri tem bi vam še do skrajnosti dvignil intelektualni standard bralcev — niti e ne ga kmata bi ne bilo med njimi, niti enega samega individua, ki bi — če bi bilo od tega odvisno njegovo življenje — znal razlikovati melonino drevo od breskvine trte! Vi izgubljate igro, če tako prekinete z mano, vi gra-hova korenina, ne jaz! Adios!«

In potem sem šel. (Prevod L. Baumgartner)

Prijatelj

ločil sem se... Sit sem vsega — tu je skoro kričal — sit! Iluzije so šle po vodi — daleč proč. Kdo bi pri vsem tem nadalje poskušal samega sebe pre-pričati, da jih še ima in živeti s tem v skladu, jaz... Duš, prosim te, lepo te prosim, pomeniva se raje o dobrih, starih časih... Saj je smešno, kajne, »stari« časi — pa vseeno. Teh ne bo več nazaj...»

Videl sem, da ima vlažne oči, rad sem ga imel, kakor malokoga, in sem mu ustregel brez pomisleka. Mnogo sva govorila, tudi popila sva precej in po-zabil sem ga vprašati, kdaj pravzaprav odpotuje.

Tako je drugi dan že izginil. Kmalu mi je poslal karto nekje iz Dalmacije, nato pismo, potem pa nič več. Brez-uspešno sem apeliral na njegovo leno-bo, na najino staro prijateljstvo, na vse, kar sem lahko v ta namen izbral. Odgovora ni bilo, dokler nisem pred kratkim dobil tole pismo: (dalje)

Novosti kmetovalcem

Kmetje seje priznano žitno seme

Vsak kmetovalec, ki želi več pridel-ka, več kruha in več dohodkov, bo se-jal čim boljše pšenice, ječmen in rž. Pri-znavalna komisija je tudi v celjskem okolišu našla in priznala na njivah ob času zorenja več vagonov dobrega ži-ta, ki bo odkupljeno od lastnikov za razdelitev med kmetovalce za jesensko setev. Zato segajte kmetovalci po tem semenu, da ne bo prazen pomen gor-njega stavka tega članka. Mnogo naših kmetov ima slabo, da, celo zelo slabo žito in zaradi tega tudi majhen, slab pridelek. Naši hektarski donosi so v primerjavi s pridelki žit drugih kme-tijsko naprednih dežel še zelo nizki. Kdor je hodil po naših njivah ob času zorenja žit je lahko videl, da so mno-ga žita sortno mešana, klasje slabo in snetljivo. Seveda je tudi lahko videl lepa sortno čista žita z lepimi nesnet-ljivimi klasi. Poznamo gospodarje, ki imajo pri hiši že dolgo vrsto let isto pšenico, ki jim vedno dobro obrodi, ne da bi jo zamenjavali, temveč jo samo odbirajo na ta način, da že na njivi jemljejo za seme najlepše klasje. Taki kmetovalci so gotovo prišli v poštev pri priznavanju žit. Torej kaj iz tega sledi. Da je nujno potrebno povsod tam, kjer so slaba žita, menjati seme, da se pride na ta način do večjega in bolj-šega pridelka. Tu pa moramo paziti tudi na to, da bomo nabavili tako se-me, ki bo v kraju naročnika trajalo več let in ne samo 1 do 2 leti kot se to dogodi takrat, če ni bila nabavljena prava sorta. Priznavalna komisija je pri svojem delu posebno pazila na to, da prizna samo tista žita za seme, ki so primerna in trajna za naše kraje. Zato so bile priznane sledeče sorte: Proli-fik, U1, Bavarska kraljica, Beltinska 277 in Colonija. Da pa se bodo kmetje-naročniki lažje odločili, katero sorto pšenice naj naročajo, je napravljena razonizacija sort, t. j. določeni so na podlagi izkušenj kraji, kjer bo katera sorta bolj uspevala. Tako se bo sejalo v Savinjski dolini sorto Prolik in U1, v konjiškem okolišu Bavarsko kraljico, v sotskem okolišu Beltinico 277 in v šentjursko-šmarnskem okolišu Colonijo in U1. Semenski odsek Okrajne zadru-žne zveze v Celju bo priznalo seme tudi dobro očistil in razkušil, tako da bo se-me res lahko dalo dobre pridelke. Se-me naročate pri svojih kmetijskih za-drugah, in to čim prej, dokler ga je še na zalogi. Kmetje pa, ki smatrajo, da je njihovo žitno seme primerno za se-me, naj ga dobro očistijo ter razkužijo, da ne bo prihodnje leto pridelek snet-ljiv. Na ta način bo prihodnje leto pri-delek žita zanesljivo vsaj za 30—50% večji in seveda tudi boljši.

LORGERJEV SKOK v zakonski jarem

Stanko Lorgjer — državni rekordir in repre-zentant v teku 110 m zapreke — trenutno zaradi poškodbe ne nastopa na tekmovanjih. Ta čas pa je izkoristil za slajžje skok kot za zapreke. Skočil je v zakonski stan! Res čudna usoda povezuje celjske atlete. Lorgjerja je namreč poročil predsednik AD Kladivarja tovarš Fedor Gradisnik, za oporo pri tem koraku pa si je zbral zaprekaša Igorja Zupančiča, ki je bil pri tej svečanosti priča. Po dosedanjih izkušnjah sodeč pri Kladivarju najprej skačejo v zakonski jarem zaprekaši. Kdo bo sedaj na vrsti?

POROČNO DARILO

Na cilju je Stane največkrat bil prvi, Nič ne nikoli podvomil: ne bo! Zapreke mu niso več delale zgage, ko zakon mu skoraj je »zlomil« noge. Le kaj vse še pride to nič ne ve? Bo zarod sprinterjev 'mel hitre noge?

Bodice

Kako sem urejeval kmetijski časopis

Gotovo bi ga bil ubil, ko bi šel na-zaj. Zbogom, gospod, pozdravljeni! Ve-liko breme ste mi sneli z duše! Moj razum je preстал preizkušnjo enega va-ših kmetijskih uvodnikov, in sedaj vsaj vem, za gotovo, da ga zlepa ne bo nič več moglo spraviti s tira. Zbogom, gospod!«

Počutil sem se nekoliko nerodno, za-radi pohabljenja nekaterih oseb in ti-stega požiganja, s katerim se je ta človek zabaval, ker se nisem mogel znebiti občutka, da sem nekako odda-ljeno soddgovoren za ta dejanja. To-da te misli sem hitro pregnal — kaj-ti — stalni urednik je vstopil! (Mislil sem si: »No, če bi bil šel v Egipt, ka-kor sem ti to priporočil, bi jaz vsaj imel nekoliko prilagodnosti, da postanem vpliven; toda nisi hotel v Egipt, in se-daj si tu. — No, nekako sem Te kar pričakoval.«)

Urednik je bil videti žalosten, zme-šan in pobit. Zmaganilo mu je pogu-ma, kakor se je zdelo.

Pregledal je razdejanje, ki so ga povzročili tisti stari revolucionar in dva mlada kmeta, in rekel: »To je ža-lostna zadeva — res, zelo žalostna za-deva. Glejte, škedenca za lepilo je raz-bita, in šest štip in pljuvalnik, in dva svečnika. Toda to še ni najhujše. Slo-ves časopisa je oškodovan — in bojim se, da za vedno. Res je, da še nikoli prej ni bilo takega povpraševanja po časopisu, in nikoli še nismo prodali tako visoke naklade, nikoli se še ni povzdignil do take slave — toda, ali

hoče človek postati slaven zato ker je mesečnik, norec? Ali hoče človek uspe-ha na račun svoje duševne boleznij? Prijatelj — veste, jaz sem pošten člo-vek, in ulica tu zunaj je polna ljudi, drugi pa sedijo po ograjah in čakajo, da vas le za trenutek vidiijo. Mislijo namreč, da ste nor. In do tega tudi imajo vso pravico, odkar so brali vaše uvodnike. Ti uvodniki — to so nesreča in sramota za novinarstvo sploh! Kaj, kaj le vam je dalo misel v glavo, da lahko vodite časopis te vrste? Zdi se mi, da ne poznate niti najprimitiv-nejših prabistev kmetijstva. Govorite o brazdi in o brani, kakor da sta ena in ista stvar; govorite o sezoni zame-njave perja pri kravah, in priporočate udomačenje podlasice, češ da je zelo zabavna pri igri in da zelo dobro lovi podgane! Vaša opomba, da ležijo školj-ke popolnoma mirno, če jim zaigramo kako polko, je bila odveč — res, po-polnoma odveč!

Ničesar ni, kar bi utegnili zmotiti školjk. Školjke ležijo v ed n o popolno-ma mirno. Školjke se prav nič ne bri-gajo za polke, ali za kakršno koli drugo godbo. O, nebesa, o pekel, prijatelj! Če bi bili določili pridobivanje nezna-Če za vaš življenjski smoter, bi ne mogli diplomirati z boljšo oceno kot ste to storili danes. Nikoli še nisem vi-del kaj podobnega. Vaša ugotovitev, da priljubljenost divjega kostanja kot komercialnega artikla stalno narašča, se mi zdi, da je prav preračunana z namenom, da se uniči ta-le časopis.

Nadaljevanje s 4. strani

IZ CELJSKE OKOLICE

O vsem tem se lahko pisec prepriča, ker mu lahko damo na vpogled veterinarski izvid. Da ni podjetje utrpelo, je logično, ker je to moral dobavitelj poravnati po obstoječih predpisih.

Dalje navaja, da so uslužbenci in nameščenci prikrajšani za 100% plače zaradi napak in nepravilnosti poslovanja. Da bo resnici zadoščeno, naj povemo na kratko.

Plače 80% so bile produkt obračunov knjigovodstva družbene evidence Narodne banke in je bil to splošen pojav pri vseh podjetjih. Ker je bila ta družbena evidenca v svoji prvotni funkciji tudi neko družbeno zlo, je nova uredba odpravila te hibe in dala prvo mesto obračunu knjigovodstva in računovodstva gosp. organizacije. Čim je izšla ta uredba, smo uslužbenci in nameščenci dobili 100% plačo, tekmo nekaj dni pa dobimo še razliko za nazaj. Torej lahko ugotovimo, da so vse navedbe pisca za 80% plače brez podlage in jalove.

Glede križev, ki da se prodajajo v Dobri v naši poslovalnici, je morda edini pišček nekoliko stabilnejše formuliran stavek. Toda še ta izgubi na prvotni vrednosti, čim ugotovimo: prvo, da to niso zaloge, ki bi jih bilo vredno omnežati, ker ni v njih niti 5000 din, drugo, da to niso križi, temveč mali leseni križci, ki spadajo v okvir lesene galanterije med spomine, in tretje, da je to nabavljeno predvsem za inozemce, ki prihajajo v zdravilišče Dobrna. Čudno se nam zdi, da je to stvar spotike, saj se še nihče ni spotalnil nad neko trgovino v Ljubljani, ki se bavi izključno s prodajo skoraj samih takih predmetov.

Omenimo naj še samo povračila mesečnih vozniških kart uslužbencem. To smatramo, da je popolnoma notranja stvar delovnega kolektiva in si jih uređi po svoje. Take spotike so samo odraz piščeve slabe domišljije in pomankanja smisla za iskanje problemov. Jasnó je, da to ni nikak problem, ki bi spravljal podjetje v kakšne gospodarske težave.

Vsa stvar njegovega članka je v tem, da je hotel iz muhe napolniti slona, z drugo besedo, iz nepravilnega velika problema, pri tem pa je dvignil le oblak prahu, ki se dviga le okrog njega.

Poleg tega odgovora pa zahtevamo, da se pisec sam oglasi in da preklicuje svoje obrekovanje, drugače ga bomo poiskali pravnim potom.

V toliko, da bo resnici zadoščeno. Delovni kolektiv drž. trgovskega podjetja »Petrošnik« Vojnik

IZ KONJIC

Pred kratkim je bilo v Slov. Konjicah širše posvetovanje sindikalnega aktiva, ki se ga je udeležilo okoli 30 odbornikov iz konjskih sindikalnih podružnic. Razpravljali so o delu sindikatov po III. kongresu ZSS, o pismu CK ZKJ in o pripravi na volitve v zvezo in republiko skupščino ter v zvezo proizvajalcev. Sklenili so, da bodo ta-

koj pristopili k političnim pripravam za bližnje volitve ter k izbiri kandidatov za okrajne zbornice proizvajalcev.

Pred nedavnim smo že pisali o posebnih »spomenicah«, ki je bila izdana v Zrečah in v kateri blatijo njeni avtorji številne funkcije in v Zrečah. Kot vse kaže, je pri tem nečednem poslu soudeleženi tudi konjski arhidiacon Tovornik. Na to kaže dejstvo, da se je pisala pri njem in je on moral vedeti za to.

Po dosedanjih pripravah sodeč, se bo tudi iz Slov. Konjic in okolice udeležilo kar lepo število ljudi proslave na Okroglici. Tako bo iz tovarne usnja vozil tovorni kamion, podobno pa predvidevajo tudi v usnjarskem remontu. Blizu 40 prijavljencev imajo tudi na državnem posestvu, kar je dobra tretjina vseh zaposlenih. Slabše pa je s prijavami na lesnem obratu, kjer se jih je prijavilo samo osem in pa v konjskih mestnih podjetjih. V okoliških vaseh so se najbolj izkazali dosejati v Spitalu, kjer predvidevajo, da bo odšlo na proslavo preko 40 ljudi.

V Slov. Konjice je bil pred slabim letom dni premeščen zdravnik dr. Topolšek, ker je dotedanji zdravnik dr. Goričar odšel v pokoj. S svojim delom in prijaznostjo je kaj kmalu postal priljubljen in nič čudnega, če je imel vedno dosti dela v ambulanti, pa tudi na domu ni imel mira in je bil večji del vedno zunaj. To je tudi razumljivo, saj je drugi zdravnik že starejši in težko vrši službo na terenu, posebno še v oddaljenejših vaseh.

Nedavno tega pa so se v Konjicah in okolici začele širiti govorice, češ da bo premeščen v Zreče in podobno. Baj, da se je posameznikom v Konjicah zameril (kar pa je zelo težko verjeti). Vprašujemo pa se, kakšen smisel ima premeščati človeka, ki se je komaj zivil v Konjicah in ki je s svojim delom in znanjem postal pri večini ljudi močno priljubljen. Če je gornji govorcam kaj verjeti, potem naj bi morda naj rumi pred izvršitvijo vsekakor morali prej slišati mnenje širokih množic, ne pa posameznikov. L. V.

Gibanje prebivalcev v celjski okolici

v času od 24. do 30. 8. 1953

Rojenih je bilo 10 dečkov in 9 deklet.

Poročeni:

Čonč Franc, mizar iz Sempetra, in Dolinšek Pavla, trgovska vajenka, stanujoča istotam; Bobnič Karel, poljedelec iz Zovneka, občina Braslovce, in Paulinc Angela, poljedelka, stanujoča istotam; Lotrič Ivan, šofer iz Gomilskega, in Marcola Marija, nameščena, stanujoča istotam.

Umrli:

Golčan Terezija, otrok iz Sotenske pri Šmarju, star 1 mesec; Vebovar Ema, posestnica iz Sv. Lovrenca, občina Šmarje, stara 80 let; Palir Marija, posestnica iz Bodreča, stara 97 let; Golež Ana, prevzitarica iz Završ, občina Šmarje, stara 74 let; Iršič Anton, upokojenec iz Ljubnice, občina Vitanje, star 61 let; Lužar Ana, vdova iz Klanca, občina Dobrna, stara 59 let.

Po sklepu delavskega sveta Cinkarne je uvedena likvidacija DUR Cinkarne. Vabimo vse upnike, da prijavijo svoje terjatve najkasneje do konec septembra 1953.

Tovarna kovinskih izdelkov in livarna Fužine pri Vitanju
PRODA OSEBNI AVTOMOBIL
znamke BMW v dobrem stanju. Cena po dogovoru.

Med tretjim in četrtem nadaljevanjem pričujočega podlistka je iz neznanih vzrokov izostal del, ki ga priobčujemo to pot in hrati prosimo, da nam avtor kakor čitatelji oprostite neljubo pomoto, ker je seveda tako nastala vrzel.

Danes objavljamo odlomek, ki manjka. Da bi se čitatelji lažje orientirali, navajamo, da je današnje poglavje nadaljevanje prepira v krčmi. Drugi del pa obravnava pisateljev poseg v preteklost težaka Jerneja.

Prihodnjič bomo spet redno nadaljevali s petim nadaljevanjem.

IZIDOR HORVAT

3a KAMNOLOM

Jernej je vzkipek: »Z isto pravico ko vi!«

»Pa bi raje videl tvojo žensko!« se je zarežal Grobljar. Grobljar je dvignil palico in bi bilo po Skutniku, če ne bi vskočil Levec.

Jernej se je zakadil vanj ko petelinček v petelina: »Prase umazano! Zver! Fuji!«

Nasproti sta si stala dva moža, enako močna in napeta. Iz oči jima je pobjiskaval srd in prezir. »Grobljar,« je povzel Stanko po nekaj trenutkih moreče napetosti, »pred teboj sem delal v Beli rebi. Prišel si kakor mi drugi s trebuhom za kruhom. Toda nisi držal z drugimi vtrije v poštenosti. Izročil si se v malopridneža. Na tvojem mestu bi lahko bil, pa se nisem hotel izneveriti svojim sotrpinom za judežovo plačilo

dobičkarjev. Ti pa si se udinjal za hlapca in postal ovaduh. To ti povem v obraz, ki sramu itak več ne poznaš! Toda glej, ta palica ima dva konca! Pazi, Grobljar, da ne pade debelejši po tvojem skrivničnem hrbtu.«

Kakor bi trenil je izvil palico iz Grobljarjevih rok.

Ljudje so se olajšano sprostiti. Še smeh je spaval po zadržanih sobi. Nekdo je celo zaklical: »Le daj ga Stanko! Udrimo po njem!«

Grobljar je čutil osamljenost in vohal nevarnost, zato je le skromno požugal: »Še kesal se boš za to, Levec!«

»Ne bom se! Še poditi me ne bo treba. Sam bom šel. Prej pa ti še dam nasvet, Grobljar: misli na oba konca palice!«

V sobi se je razlegel smeh: »Kar precej naj poskusi! Razkadimo hudobijo!«

»Sodrgal,« je zaškrtael Grobljar. »Bomo videli, kdo bo koga ustrahoval.«

»Tako, še zmerjal boš?« so se vse bolj gostili preteči glasovi. Soba se je zganila. Kakor kopja so letele besede od vseh strani. Najglasnejši je bil Jernej, ki je klatil s pestmi Grobljarju tik pod nosom. Grobljarju je upadal pogum. Ko je videl, kako jadrno je odkrevsal Vincenc, se je previdno umaknil čez prag, potem se pa naglo zbudil v sadovnjaku.

Pravega poklica Jernej Skutnik ni imel. Že od rane mladosti se je potikal po svetu, ker doma ni bilo zanj ne dela ne mesta pri plitvi skledi. Križem je preromal deželo in priložnostno prijel za delo. Kjer mu je prijalo, se ga je oklenil z vnmom, dokler ga niso odslovili. »Skrčiti je treba obrat,« so rekali in odpuščali seveda novice. Ker ni bil več drugače kot težaškega dela, so čisto potekli tedni in meseci, preden se je zopet srečal z zaslužkom. Tako je večkrat stopal po cesti, ki je bila njegova zvesta spremljevalka.

Telesna vzgoja in šport

Atletika

ATLETI IN ATLETINJE KLADIVARJA SO OBRZALI SVOJE POZICIJE

Tretje kolo zvezne atletske lige je za nami. Atletski kolektiv Kladivarja je tudi v tem zaključnem kolu obrznil svoje pozicije: moška ekipa je zbrala 29.584 točk in s tem osvojila 3. mesto v državi, ženska ekipa pa je zbrala doslej najvišje število točk 14.278, vendar se je morala zadovoljiti z 2. mestom, ker so atletinje mladosti nabrale še več točk!

Celjsani so v velikem številu oba dneva pristojevali kvalitetnim borbam med domačimi atleti in izvrstnimi gosti Crvene zvezde iz Beograda. Čeprav so domači atleti zmagali le v eni disciplini, je končni izkupiček točk več kot zadovoljiv, če upoštevamo, da zaradi odsotnosti niso nastopili odlični tekmovalci Zagorci, Petauer, Rojč, Milinarič, medtem ko je Lorger zaradi poškodbe prisostoval tekmovalcu le kot gledalec. Tudi ženska ekipa se je znatno popravila od II. kola in če ne bi bilo nekaj nepredvidenih slabših rezultatov (zlasti v metu krogla), bi se že v tem kolu lahko povzpela na 1. mesto.

Ljudje so sicer že razvijali in si želijo na vsem tekmovalstvu čim višje število rekordov. Tudi na tem tekmovalstvu v Celju res ni bilo, razen častne izjeme Jožeta Kopitarja, ki je v metu kopja dosegel nov slovenski rekord z metom 59,72 m! Doseženih pa je bila cela vrsta izvrstnih rezultatov, ki jih je vredno registrirati. Pristovškova je v metu kopja dosegla svoj osebni rekord in najboljši letošnji rezultat v Sloveniji z metom 35,94 m. V metu diska je nastopala pri ženskah vsa jugoslovanska elita, kjer sta Homolja in Matejeva dosegli letošnje najboljše rezultate (40,96 in 40,94 m). Tucejeva je dosegla najboljši letošnji rezultat v daljini 5,54 m, prav tesno pa ji je bila za petami Majenova s 5,46 m. Pristovškova je bila uspešna tudi v metu diska, kjer je ponovno premagala Medvešev. Državni rekord Krivokapič je Pristovškovo naravnost obdvojila in izrazil prepričanje, da bi jo v enem tednu napravil za novo jugoslovansko rekorderko v tej disciplini. Pri moških so gostje postavili kvalitete rezultate, kjer omenjamo le Peclja na 100 m, Krivokapiča v metu diska, Dangušiča v metu kopja (65,95 m — najboljši letošnji rezultat v FLR!), Cipiča v metu 400 m zapreke, Sarčevića v metu krogla, Mugosa v metu na 800 m in 1500 m, Radovanoviča v skoku v daljino in tekače v obeh štafetah. Od domačih atletov moramo poveljati vse tekače na 800 m — Vipotnika, Stožarja in Gajška, ki so dosegli izvrstne rezultate pod 2 minuti. Tudi ženske so v metu na 800 m dosegle vrhunske storitve — Slamninkova se je približala svojem rekordu, vztrajna atletinja Grabarjeva pa je po dolgi dobi dve leti zopet dosegla čas pod 2:25 min. Bilo je tudi nekaj razočaranj oziroma presenečenj. Kdo bi pričakoval od nekdanjega nepremagljivega zaprekaša Zupaniča, da bo na tem tekmovalstvu prišel v njegovi disciplini zadnji na cilj? Saj je vendar Igor v štafeti 4 x 400 m pokazal, da je dovolj hiter, ker je pretek, kot da njegovo postavo ne potrebuje točk. Kljub temu, čeprav abstiniranje najboljših atletov ne moremo razumeti in opravičiti, pa je zadnje tekmovalstvo številnim gledalcem vendarle po daljšem času pokazalo lepote atletskega športa.

Organizacija tekmovalstva je bila brezhibna. V Celju si želimo še več takih srečanj, srečanj s kvalitetnimi moštvi. Od domačih atletov in atletinj pa pričakujemo v tem mesecu vztrajne vadbe, ki jim bo pripomogla, da bodo po mesecu dni na finalnem moštvenem prvenstvu Jugoslavije v družbi najboljših ekip Jugoslavije potrdili dosežena mesta v vseh kolih zvezne lige. Nič preveč nerealna ni prognoza in upanje, da bi ženska ekipa Kladivarja izšla v finalu državnega moštvenega prvenstva kot zmagovalka.

Maloprodajne cene za moko in kruh

Obveščamo potrošnike, da veljajo v trgovskem omrežju sledeče maloprodajne cene:

Moka: Og 54 din, štev. II 46 din, polbela krušna 35 din.

Kruh: za kg iz moke štev. II 44 din, iz polbele din 35, žemlje 5 din.

V gostinskih obratih stane komad kruha iz moke štev. II 4 din, iz polbele krušne moke 3 din, žemlje pa komad 5 din.

Oddelek za gospodarstvo in komunalo

ANDREJ VIPOTNIK — NA 1000 m — 2:29,4

Pretekli teden je mladi Vipotnik sodeloval na mednarodni atletski prireditvi v Grazu »Kilometru teka«, kjer se je v družbi odličnih tekačev iz Zahodne Nemčije in Avstrije odlično uveljavil. Dosegel je sicer 6. mesto, vendar v času novega jugoslovanskega mladinskega in slovenskega članskega in mladinskega rekorda. S časom 3:29,4 je na 1000 m dosegel kar 3 rekorde. Čestitamo!

Nogomet

KLADIVAR (ml.): RUDAR (Velenje) — 4:3 (1:3)

V nedeljo je okrog 1500 gledalcev prihitelo na Glazijo. Želci so si ob lepem sončnem dnevu razvedrili. V Celju je pač že veliko število takšnih ljudi, ki nedeljske popoldneve najraje prebijajo na Glaziji. Tu doživljajo grenke in lepe trenutke, kakor pač gre nogometašem na zelenem igrišču.

V prvi tekmi je mladina prvi polčas in dober del drugega polčasa igrala ležerno, nekoristno in nič kaj lepo za gledalce. Šele po vodstvu 3:1 za goste so se posamezniki predramili, potegnili za seboj celotno moštvo in v 15 minutah zaigrali tako, kot smo jih bili doslej že navajeni. Izkupiček je bil bogat. Zoga je kar trikrat potresla mrežo. Zmaga je bila prirobnica in veselih obrazov so odhajali iz terena igralci, gledalci pa so tudi šli na svoj račun.

OBJAVE IN OGLASI

OBJAVA

Po voznem redu obratujejo 5. in 6. t. m. avtobusne proge: Celje—Kamnik—Ljubljana, Celje—Vransko, Celje—Dobrna, Celje—Ljubno, Kozje—Brestanica, Smartno ob Paki—Logarska dolina in Smartno ob Paki—Gornji grad, nekoralna proga Celje—Dobrneča vas in Celje—Laško.

Dne 5. in 6. t. m. ne obratujemo na avtobusnih progah: Celje—Hrastnik, Celje—Vitanje, Celje—Trojane—Ljubljana (brza proga), Celje—Podsreda, Celje—Bistrica ob Sotli, Celje—Planina, lokalne proge Celje—Store, Celje—Vojnik—Frankolovo, Celje—Grize—Prebold, Celje—Dobrneča vas—Prebold, Celje—Smartno v Rož. dolini, Hrastnik—mesto—Kozje—Podsreda in ne vrača več iz Celja v Podsreda ob 16.50 uri.

Redni avtobusni promet bo vzpostavljen na vseh progah podjetja »Avtobusni promet« Celje v ponedeljek 7. t. m. po voznih redih z odhodom iz Celja.

»Avtobusni promet« Celje

OSKRBNIKA za planinski dom na Smohorju nad Laškimi s kavicjo sprejme Planinsko društvo Laško. Ponudbe poslati z življenjepišom do 16. septembra na Planinsko društvo Laško.

PUTNIK CELJE

Obvešča, da sprejema prijave za Trst in Rab do 10. septembra 1953.

Za prevoz na zagrebški velesejem razpolaga Putnik Celje z lastnim avtobusom. Interesne prosimo, da svoje želje glede prevoza prijavijo čimprej zaradi razporeditve avtobusa.

Putnik.

VES DAN ZAPOSLENA MATI išče dobro, otrok vajeno žensko, ki bi čez dan prevzela varstvo in prehrano 8 mesecev starega otroka. — Ponudbe poslati na upravo Sav. vestnika. MANJŠE POSESTVO in vinograd v bližini ceste blizu Strmca (Nove cerkve) ugodno prodam ali zamenjam. Naslov v upravi lista. LEP LOKAL na prometni točki vzamem v najem ali kupim. Informacije na upravi lista.

Okrajni ljudski odbor Celje-okolica, Uprava za dohodke in Katastrski urad

SPREJMETA TAKO J V S L U Ž B O

za inšpekcijo dohodkov od prebivalstva DVE MOŠKI MOČI z znanjem knjigovodstva, po možnosti z nazivom računovodje ali davkarja;

za katastrski urad DVA RISARJA z dovršenimi 4 razredi srednje šole in ENEGA USLUŽBENCA za delo izvedbe v katastrskem elaboratu, z dovršeno srednjo šolo

Plača za vse navedene po uredbi

Veliko izbiro HIŠ, POSESTEV, PARCEL, tovarnih in osebnih AVTOMOBILOV prodaja v vseh krajih Slovenije in Hrvaške, Ekonomska pisarna Celje, Stanetova ul. 15.

MLADOST (Zagreb): KLADIVAR — 6:3 (2:2)

Drugo nedeljsko srečanje je razočaralo že razpoložene gledalce. Ligiški so nastopili v prav čudni postavi. Človek je imel obute, kot da so iskali nogometaše za ta nastop iz vseh vetrov. Takšna družba pač ni mogla pokazati nekaj nogometni igri podobnega in poraz je bil pač neizbežen. Gledalci si brez dvoma ne želijo več takšnega eksperimentiranja, ki je brez dvoma prepraven nastop nastopi tudi nekorišno. — Marsikateri mladinec Kladivarja bi bil bolj zrel za nastop v liginem moštvi, kot so bili »poskusni igralci«. Če že ljudje v velikem številu hodijo na tekme, gredo pač zaradi tega, ker si želijo kvalitetnih iger. Zato prenehajmo s takim nogometom, kot smo ga gledali zadnje nedelje!

LOKOMOTIVA (Zagreb): KLADIVAR — 2:0

Med tednom je nastopilo v Celju kompletno moštvo Lokomotive iz Zagreba, ki pa na težkem terenu ni prikazalo znanje enega najboljših nogometnih enajstoric v državi. Kladivar se je uspešno upiral tehnično in fizično močnejšemu nasprotniku, večkrat so domači napadali celo nevarno ogrožali vrata Lokomotive, odlični vratar Stanič pa ni pustil žogi proste poti v mrežo. Za Lokomotivo sta bila uspešna Firm in Papež.

DOBRAJČ RADKO — LETO DNI NE BO NASTOPAL

Disciplinski odbor celjske nogometne podzveze je kaznoval dolgoletnega uspešnega igralca Kladivarja (prej SSD Celje) zaradi fizičnega napada na Dragičevića, trenerja Branika, z enoletno prepovedjo nastopanja na nogometnih tekmah. Kazen je krepka in ljubitelji nogometa se vprašujejo — ali bo Dobrajč po letu dni še obelk nogometni dres. Mladi dozorevajo v dobre nogometaše, leto dni »odmor« pa je za vsakega nogometaša preveč, če še želi doseči kvaliteto formo.

ZAMENJAM enosobno stanovanje na Ljubljanski cesti 41, za enako v prilijžu kjer koli. UGODNO PRODAJ spalnico iz mehkega lesa.

Naslov v upravi lista. ZAMENJAM enosobno stanovanje v mestu enosobnega kjer koli. Naslov v upravi lista. PREKLICUJEM nerenešne izjave, ki sem jih izrekel o Pilihi Ladutu, Golež F. Sentjur.

PISARNISKA MOC z večletno prakso in perfektno v strojništvu, prevzame honorarno ali pa stalno namestitve. Informacije v upravi lista.

ODDAM takoj v najem kovačnico s celotnim inventarjem, ob glavni cesti v Sempetru v Sav. dolini. Vse informacije dobite pisмено ali ustmeno pri Ušen Jožetu, Sempetru, Sav. dolina.

ZAMENJAM sobo v Celju (oddaljeno 20 minut) za sobo v Laškem. Naslov v upravi lista.

NUDIM stanovanje dijaku višjega razreda gimnazije. Naslov v upravi lista.

RAZPORED NEDELJSKE ZDRAVNIŠKE DEŽURNE SLUŽBE

Dne 6. 9. 1953: tov. dr. Sešek Maksim, Celje, Ljubljanska c. 36. — Nedeljska zdravniška dežurna služba traja od sobote ob 18. ure dalje do ponedeljka do 8. ure zjutraj.

KINO UNION CELJE

Od 4. do 10. 9. 1953: »Mrežca«, angleški film Od 11. do 17. 9. 1953: »Onstran Missourija«, ameriški barvni film

KINO DOM IN LETNI KINO CELJE

Od 3. do 5. 9. 1953: »Naši so sec, amer. film Od 6. do 8. 9. 1953: »Rdeči cveti«, jugosl. film Od 9. do 14. 9. 1953: »Izobčenez iz otokov«, angl. film

Predstave v kinu »Union«, dnevno ob 18. in 20. uri, ob nedeljah ob 16. in 18. in 20. uri.

Predstave v kinu »Dom« dnevno ob 18.15, ob nedeljah ob 16.15 in 18.45 uri.

Predstave v Letnem kinu dnevno ob 20.15 uri.